

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No 212

Telephone No. 544

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జనవరి నెల 13-వ తేది బుధవారము } No 320
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ చతుర్థి ౧౪. } సంచిక ౩౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వేలకొట్టెలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. మంచభాష, పీటి మాచి కొనిన మోసముగలుగదు.

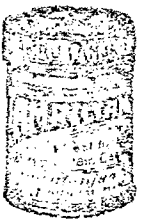
అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పాఝపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టను.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

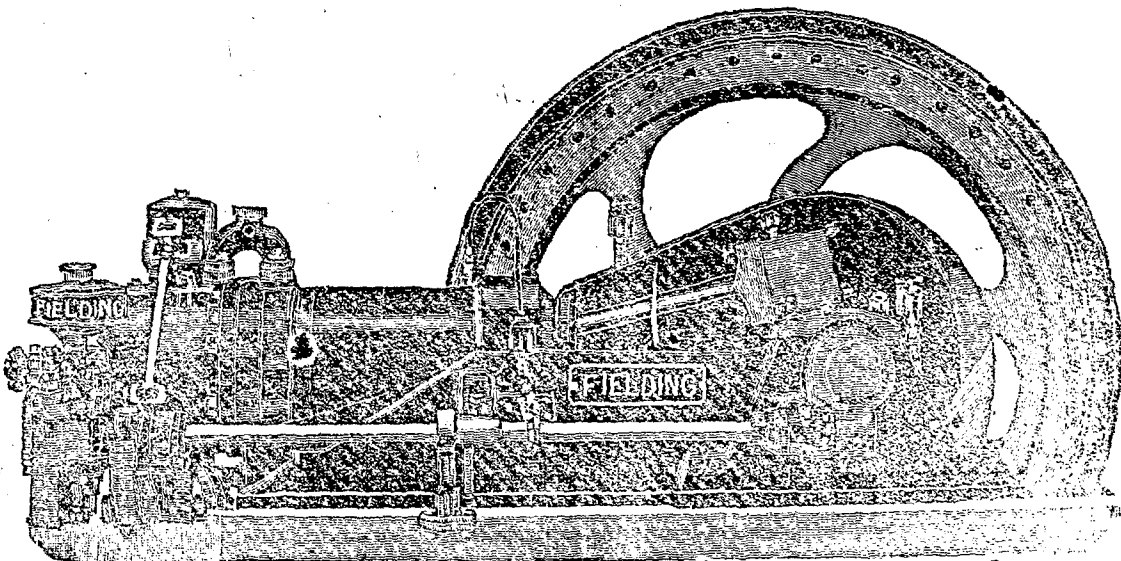
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 219 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

The safest, simplest, strongest and the most
advantageous Oil Engine with many improvements.

“స్టిలింగు”

వేటెంటు స్టేప్లిక్విక్ స్టాలింగు శమిడీశల్ కూడు ఆయిలు యింజను
వేపరైజరు స్ట్రవుతో కాల్పవలసిన అవసరములేకుండగనే
రెండే నిమిషములలో స్టార్టుకాగలదు.

586

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమించి టెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము
అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసీద్ధిచెంది వున్నవి.
కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి కూడు ఆయిలుతో నయినను బహు
చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని పైజాలు యెప్పుడున్న ప్లాకులో వుంచ
బడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

పోత్ ఏజెంట్లు:—డి.ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుశెట్టివీధి, మెద్రాసు.

బాగించి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

Rubber Balloons

పిల్లలు ఆడుకొను
అమృతాంజనం డిపోవారి
రబ్బరు బెలూన్లు

ఇవి పిల్లలు ఆడుకొనుటకు చాలా వుపయోగమైనవి.
అమెరికానుండి తయారుచేసి రప్పించబడినవి. గాఢపసుపువల
పెద్దవి అయి పిల్లలకు చాలా ఆనందమును కలిగించును పలు
రంగులలో గలవు. బహు కొలదిగ రప్పించబడినవి. వెంటనే ఆర్డ
ర్లు పంపుకొనగోరవచ్చు. ఆలెక్సీము ఆకాథంగ నునను.
నెం. 1. పొడుగుపాటివి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రు 2-8-0
నెం. 2. ,, మధ్యరకం డజన్ 1 కి ,, 1-8-0
నెం. 3. ,, చిన్నరకం డజన్ 1 కి ,, 1-0-0
నెం. 1. సున్నిద్రువి పెద్దరకం డజన్ 1 కి రు 2-8-0
నెం. 2. ,, మధ్యరకం డజన్ 1 కి ,, 1-8-0
నెం. 3. ,, చిన్నరకం డజన్ 1 కి ,, 1-0-0
ఏరకములోనైనా 3 కి లెక్కన పంపబడవు. తపాల
చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము డిపో

6, 7. తంబుశెట్టివీధి మద్రాసు.

నోటీసు

1 బుకరు తాలూకా చిన్న గొల్లపాలె,
గ్రామంలో మాజేటి లక్ష్మీనరసింహారావు పాహు
కారుగారి తాలూకా కొబ్బరితోట ఘనమాయ 100
లున్న అందుకు చేరియున్న ఖాలీభూమి ఘనమాయ
య 200 లున్నా జనూలూ మూడువందల యక
రములున్నా విక్రయింపబడును గన్న. కావల్సి
వాడునాతో న్యవహారములు బుచ్చుకోవలెను.

10-1-27.

1926 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నామ దివో వారి 1926

ఆంధ్ర మైన రంగుల క్యాలెండరు

శ్రీకృష్ణమూర్తి, మహాత్మాగాంధీ, రంగులపటములతో రెండురకములుగా తయారగుచున్నవి. రోజున కొక కాగితము తీసివేయు క్యాలెండరు సహా తయారైనది. ధర 1-కి 0-4-0

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0; 12-కి రూ 1-4-0; 100-కి రూ 9-12-0.

పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

మనరాసు — ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నామ దివో — బొంబాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క పంక్తినిశానుగులన నాడుకలో నున్న తెలుగు శబ్దముల వ్రాయబడినవి. 35000 శబ్దములను అర్థములు కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళ్యణింగు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అర్హతము. క్యాబిన్లో బైండు వెల 3-4-0 లు. ఇందు సమస్త నిజములు కుద్దిచేసి భస్మములు చేయు యానా ని ఆముచ్చేరభాసములు గలవు. టె 1 కి రూ. 500 కిమ్యతుగల భస్మ ములకూడ గలవు. వెల రూ. 1-8-0

2454 టె డ్డి పో ద రు లు, రాయవరము, గోదావరి.

నూతనదుకాణము

విలాసమును గమనింపుడు 287 ఎస్.ఎస్.నెడు

అన్ని జాగాలనుండి పట్టున ప్రస్తుతులు వడ్డెరాలు, ప్లాంబులు, పట్టులు, పాప్లములు, టుక్కులు, స్వచ్ఛ కెక్కులు, బసినలు, తియ్యన వస్తువులు మొదలగునవి మానవ సిద్ధముగా నున్నవి. ప్లాంబు రెడీమేడ్ వడ్డె 1 కి ధర రూ 4-4-0

K. S. Muthiah & Co., 267 Esplanade, M A D R A S.

స్వదేశ సంస్థాపనమునకు సహాయపడుడు

ఇదు సంవత్సరములు జయప్రదముగ గడచియున్నది.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పార్తసీలిమి టెడ్

భిషగత్తె డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీకణి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం. గారిచే స్థాపించబడి కొలంబో మొదలు హరిద్వారమునకు అనేకచోట్ల మొదటితరగతి

బుగారు శతకములను సంపాదించి ప్రభాతిగాంచియున్నది.

బౌద్ధ నిర్మాణవద్ధతులయందు హెచ్చుగ అభివృద్ధిజేయవలసిన

కార్యక్రమము ప్రారంభించియున్నాము

1 వాటా రూ. 10 మాత్రమే. దరఖాస్తుపాఠములు, క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

పతెంట్లు కావలెను.

మానేజరు: 19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

దరఖాస్తులు పంపవలెను.

మాకాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

అయ్యలారా! మేము ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమునుచూచి అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసముగలదిమాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచిలు లేవు. కాన మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమునుమాత్రము గమనింపక ఈదిగవ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమునుగమనించి చూడవలెనని యిందుములముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును. ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు 25 చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

కామరాములతము

1 గంట కేసు నిమిషము

పక్షిదేవులలో కొంత టె కొంతవరకు 20 సంవత్సరములనుండి యున్న భుక నవ్వును నివారించినది. ఎంత బలహీనమైన భుక్తులైనను వెంటనే సంసారమును నీచుగలను. మూలములలో, క్షేత్రలో పోవు పిర్వమును 5 దినములలో నిలుపును. మధ్యనపుంసకులు, వృద్ధులు, సరముల బలహీనులు 20 దినములలో గొప్ప క్షేత్రనొందగలరు. మూలములలో చూడవలెను. 20 దినములలో నిలుపు. ఆదము—అమృతాశ్రమము, టెం. 1, ఏలూరు. (కృష్ణాజిల్లా) అని వ్రాయవలెను. 1876

కాకోరీ కుట్ర కేసు

ప్రాసిక్యూషను సాక్షి విచారణ

లక్నో, జనవరి 9:—కాకోరీ కుట్రకేసులో కేసు రెండవ అర్రెస్టును ఇందు భూమినిమిత్ర చాలమారులు క్రాసుపరీక్ష చేయబడినది. ఇందు క్రాసుపరీక్ష యొగవీరప గోపీనాథు అను నాతడు (25 యేండ్లు) కాన్పూరు, ప్రాసిక్యూషను తరపున సాక్షియనిచ్చెను. గోపీనాథు తాను ముస్లిమురాంతులారీ కరుగును ననియు ఆరడు స్కాటుముట్టరు. కాంగ్రెసు ప్రచారవననియు తెప్పెను. రాంతులారీకి కొన్ని ఉత్తరములు సాక్షివ్వారా వచ్చుచుండెడివి. ఆ ఉత్తరములు సాక్షి చిరునామాకే యుండెను. కాని అదివరకు అనుకున్న గుర్తువలన ఆ ఉత్తరములు రాంతులారీ కుట్రకేసుపై పని సాక్షికి తెలియును. సాక్షి ఒకసారి ముగ్ధులు సురేశభట్టచారి రాంతులారీ కొక ఉత్తరమును వదిలి విని పించుచుండగా జూచెను. ఉత్తరముతో గాంధేవ సాక్షికి రాంతులారీకోసము వచ్చిన పాత్రెలుగూడ వచ్చెను. ఆ పాత్రెలు కాకోరీ కుట్రకి వచ్చెను. అందు 'విప్లవకరము' అను కరపత్రము లనేకము గలవు. 1924 నవంబరులో ను మరల ఆనందత్వరమే డి.కె.బెల్లో ను గూడ స.ం.పు.న.భ.లు రెండు కాన్పూరు జాతీయ పాఠశాలయందు జరిగెను. సాక్షి యీ రెండుసభలకును బోయెను. ఆయన యచట వాకిలివద్దకావలయుండి సాక్షి సురేశ భట్టచార్య, రాంతులారీ వీరభద్రతిహార్, జ్యోతికంకర దీక్షితుగారలను గుర్తుబట్టెను. వారు గూఢసంఘసభ్యులని ఆయనకు తెలియును. వారు జాతీయపాఠశాలలో జరిగిన సభలన్నిటికిని వచ్చిరి. ప్రతివాది పక్షిలు, సాక్షిని క్రాసుపరీక్ష చేయగా తనకు కంటిజబ్బుగలదనియు దగ్గరనున్న దే కష్టముతో జమీన గలననియు నొప్పుకొనిరి. వారికి ఇంగ్లీషు భాషనుగూడ చాల కొద్దిగనే గలదు. కేసు మరల సోమవారము విచారణ జరిగెను. (ఆ. (ప్రె.))

సర్వమత ప్రార్థనా సమావేశము

అస్పృశ్యతా నివారణము

మొన్నటిసారి యెర్రమలపాండ్య మహానందు అస్పృశ్యతా నివారణమునకై సర్వమత ప్రార్థనా సమావేశము జరుపబడినది. సర్. టి. సదాశివయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రభుభూమన హిందూమతమున బ్రలి కావ్యకంఠ గాపతి కావ్యగారు మరీముకపడితులు ముగ్ధమునుండి ప్రార్థన గావించిరి. రత్నసావి సభాపతి తమిళముందు ప్రార్థించిరి. తంచెరుమాలు శాగేశ్వరస్వామి (పంచమలు) గూడ తమిళములో ప్రార్థించిరి. బౌద్ధమతపక్షమున జినరాజా కాసగారును క్రైస్తవమత పక్షమున కింగ్సుబెగారును, బ్రహ్మసమాజపక్షమున బ్రహ్మసంస్థానిగారును ప్రార్థనగావించిరి. సదాశివయ్యగారు భగవద్గీతయందలి శ్లోకముల పఠించిరి. ప్రార్థనలు గావించు సమయమందు సభ్యులెల్లరు భక్తితో తేచినిలువబడి ఈశ్వరుని మనమారాధించిరి. యస్. దొరసామిఅయ్యగారు సభ్యులను వందనము లర్పించుచు ఇట్టి సమావేశములవలన సర్వజనులు తమతప్పిదముల మన్నించుట కిశ్యగుచి ప్రార్థించి సర్వమతసహనమును, వ్యవసయమత్వ ములరమకొన గలుగజేయుననియు, పంచమసాదరుల మధరించుటకు తోడ్పడుననియు బల్కిరి. ఆ.త. సమావేశ హాళికాంతముగ ముగిసెను.

భారతీయ కామనువెల్లు బిల్లు

సార్వభౌమని కచ్చేరినుండి ప్రయోగపరిచిన భారతీయ కామన్వెల్లు బిల్లు సమానాలు నేడిచ్చటకు వచ్చినవి. హిందూ దేశమున ఒక కామన్వెల్లును స్థాపించుటకు బిల్లు అని దానిపై వ్రాయబడియుండెను. అదిపార్లమెంటులో 17 వ డిసెంబరున లాన్సుబరీగారిచే ఉపపాదించబడి స్పీకరునెట్టువుడు బ్రాన్లిచ్చార్లీ ఓన్, హిందూగర్లు వార్లరు బేరరు గిల్లెటు లినుస్మిత్తు జేర్చు హాన్సును, డాల్బును స్పీకరుగార్లు బలపరచిరి.

ఈక్రిందిమొరాయింపించి దానికి అతిరీతిపరచెను. దానిలో 187 క్లాజు, 4 సెక్షన్లుంటున్నవి. ఒకటి విషయములగుర్చి యును స్వతంత్రముగూర్చియు, రెండు హిందూదేశమునకు ఒకప్పుడే పాలనాస్థానమును ఇచ్చినట్లు భారత జాతీయసభవారిచే ఆమోదింపబడిన బిల్లు, హిందూదేశపు కాన్సిలు రద్దు చేయబడెను. ఇండియామంత్రికిని కామన్వెల్లుకు కాలనీలమంత్రికిని జూమిని యనుబంధములకు ఉన్న సంబంధముతో న్నియుండును. రాజు ప్రతి నిధి రాష్ట్రప్రభువులను నిలబడియున్నప్పుడుములను కలిగియుండును. వానిలో ఒక ప్రధానమంత్రి ఇతరమంత్రులు ఉండురు. ఆసల హాసంఘములే కాబిల్లు. కాబిల్లు పూర్తిగా ప్రతినిధులతో నుండిన కాసనసభకు భాగ్యత సహించును. విధానము ఖైడర్ మాదిరి. రాష్ట్రములు స్వతంత్రములు. కామన్వెల్లు రాష్ట్రకాసన సభల అధికారములు వివరింపబడినవి. రాష్ట్రసభల అధికారములుపాప మిలినిన కామన్వెల్లుకున్నను కామన్వెల్లులో భారతకాసనసభ, సెనెట్టు యుండును. రాష్ట్రములందు రాష్ట్రసభలు మాత్రమే ప్రస్తుతమును యుండును- రాష్ట్రములకు, తమకు రెండుసభలు ఉండవలయునో లేదో నిర్దరింపబడుటకు వీలు కలుగజేయబడెను. బట్టులు కాసనసభల యందు సమ్యక్తులను లోనైయుండును- కామన్వెల్లు యొక్క రక్షణార్థము ప్రతిఅయిదేండ్లకును ఏర్పరచు సంఘమువారు ఏర్పాటుచేయు స్వల్పమొత్తము మూత్రము కాసనసభ సమ్యక్తుల మీద నిలబడియుండదు రక్షణ సైన్యముమీద రాజు ప్రతినిధికి సంపూర్ణాధికార మాయబడినది. రక్షకవైస్రె వ్యయము ఎక్కువైనయెడల భారతకాసన సభవారి ఆమోదము బడెయవలయును. ఈబిల్లు ఆత్మగా మారినపుడు ఈవరకు తగ్గును. రక్షకసమితివారు సంపూర్ణరక్షణకు బాధ్యులైనవెంటనే ఈవరకు తగ్గును. కమిషనులు భారతీయులకు ఈయని ఏర్పరచు సైన్యమునకును ఈయ ధ్యకాలములో ఖర్చుపెట్టరాదు. సాంఘిక ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము తీసివేయబడినది. కాని ప్రస్తుతము అయిదేండ్లవరకు ముసల్మానులకును, యూరపియనులకును ఇవ్వబడున్న సంఖ్య ప్రత్యేకింపబడును. ఇది తరువాత ప్రాప్తైసు కమిషనువారు తీర్పు చెప్పుదురు.

చిన్నసంఘములహక్కులు గూర్చి ఆసంఘ ప్రతినిధులలో పెక్కుమంది దేనికైనను వ్యతిరేకముగా సమ్యక్తుల నిచ్చినయెడల వారినిగూర్చిన కాసనము సంవత్సరపాటు నిలుపుచేయవలెను. ఉద్యోగములు సర్వీసు కమిషనువారు చేయు నూచనలబట్టి జరుగును. శబ్దప్రకారము కామన్వెల్లుకు పూర్వము ఉద్యోగములలో చేయవారికి హామీయివ్వబడును. ఇన్స్పెక్షన్లు హైకోర్టులకు పైన ఈ దేశమందే మూక సుక్రీము కోర్టుండును. (ఆ. వె.)

మార్గెంథాము దంపతులు

బొంబాయి, జనవరి 11:—సర్ హెన్రీ మార్గెంథాముగారు వారిసతియు ప్రభుభవనమును చేరిరి. (ఆ. వె.)

విసురుగా మోటారు నడిపినందుకు కేసు

బొంబాయి, జనవరి 11:—జనవరి 2వ తేదీన క్వీన్స్కోర్డు మీద దెబ్బతిన్న టువంటి గిల్లాండర్లు ఆర్చర్డు నాటుకంపెనీలోని కాలిస్సును గారిపై అచారిత్ర గాను అతివేగముగాను తోలుట అను నేరముల క్రింద కేసు బొంబాయి పోలీసు కోర్టులో లేబడెను. ఫిర్యాది చక్రముల అనవాలు మాలమున కొలాబా వెల్లవపుడు తప్పుప్రక్కకు జరిగి కాలిబాట మీదికి పోయెననియు రెండు మూడు చెట్లకు తగులుట తప్పెననియు చెప్పెను. అదెబ్బవలసిన రి చక్రములు ఊడిపోయెననియు, అయినకు ఏడుగాయములు తగలెననియు చెప్పెను. దెబ్బ తిగినపుడు వేగమును తెలుపు యంత్రము రి మైల్స్ చూపెననియు చెప్పెను. మోటారు ఇన్స్పెక్టరు ఒకడు వేగము ఎక్కువ చూపుటకు ఒక దెబ్బచూపెనని చెప్పెను. కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది. (ఆ. వె.)

నేడు మూడవ ప్రెస్ డేస్ మజిస్ట్రేటుగారి ముందు కాలిస్సుగారి విచారణ జరిగినది. 800 రూపాయలు జరిమానా విధింపబడెను. ముద్దాయియొక్క పిచ్చినిడతన నిరసింపబడినది. అని న్యాయాధిపతి అనెను. (ఆ. వె.)

రో కామయహర కస్తూరి మాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకమున చేరినందునందున తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో అభినందించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిరియా, మలయా, ఫిజియా, ఇంగ్లాండు, యెలలకు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా ప్రదర్శించినను నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను కురచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహర) కస్తూరి మాత్రములను, బాలెంతిలు, పడుచు నాక, ముసలివారు, వారు పిరనకల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తవీరములు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శిశువాతము, ప్రక్కలగుద్యు, ఆకలిలేకుండుట, చులబద్ధము, జీర్ణించిన శ్మయలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్రాస్కా) సము, పల్లెనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్మా, రైంబా, క్లేను, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నన్ను ప్రకారము చాడిన రక్తక గుణముగను. నాలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱిచి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసవలెను గలవు. ఇకపై నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వరను నన్ను కురచు.

800 మాత్రలకు బుడి 1-కి ధర 0-4-0 పాస్తాము కేసు. రి బుడ్ల కల పాస్తాముగో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-0-0. కావలసినవారు ఈ దిక్కులను చూచును ప్రారంభించు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు మెకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారామపై డైర్యుకాల త్రునును.

“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” గ్రామోఫోనులు

ధర రు 75 అంతకు పాచ్చుధరలలో గలవు. తెలుగు, అరవము, సంస్కృతము, కన్నడము, హిందూస్తానీ మొదలగు భాషలలోను, ఇతర భాషలలోను రికార్డులు ఎప్పుడును మానెడ్ల సేదముగా నున్నవి.

వ్రాసిన ర్యాటూగు ఇనాముగా పంపబడును.

Homer & Co,
175 Broadway, Madras.

2385

ఇక్కడ దంతములు

ఊడి పోయినట్టి చిహ్న మేమియు లేదు— ఈమె కొలి నానును ఉపయోగించుచున్నది.

దంతములను కాపాడుటయందు కొలి నానుకు మించినది లేదు. న్యూఢికి మూలకారణమైనట్టి క్రిములను సంహరించునట్టి శక్తి దీనికి గలదు. దంతము లందు ప్రవేశించి దంతములు ఊడిపోవునట్లును, అనారోగ్యమును గలిగించు నట్టి లక్షలకొలది పురుగులను నాశన మొనర్చును. ఇది మృదువుగాను, మిగడవలె నుండుటవలన దంతములను మెల్లగా నునుపును గలిగించును. అయితే దంతములం దుండు ప్రశస్తమైన దంతికను గోకివేయదు లే; గీరలు పడనీయదు. ప్రతిరోజును రెండుసార్లు క్రమముగా మీ నుతములను కొలి నాను డెంటోల్ క్రిముతో శుద్ధిచేసుకొనుడు. మీరు కూడ ఎప్పుడును అందమైనట్టియు, కాంతిగలిగినట్టి దంతములను గలిగియుండురు. ఎప్పుడును చనువు పచ్చని గొట్టములోనే విక్రయించబడును. (1)

Representatives: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Bombay Calcutta Madras Karachi Rangoon Colombo

KOLYNDOS

డెంటోల్ క్రిము

Grnd Clearance Sale for Xmas.

Original Price Rs. 30. Sale Price Rs. 12.

Only 64 Left in Stock.

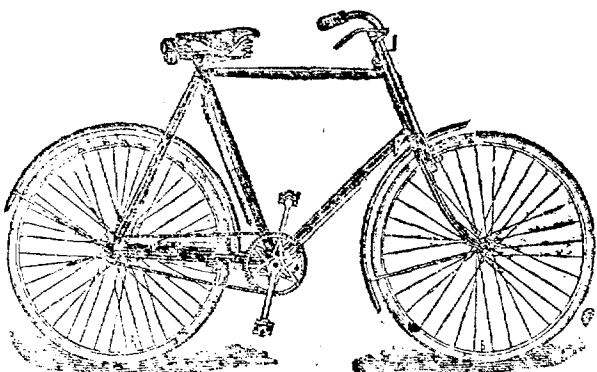
The “Pigmy” Gramophone. (British Made). 290

This is fitted with a strong reliable and perfect Mechanism. Workmans ip unriyalled will produce a beautiful and Melodious tune to any member of audience. This Gramophone is ideal for the Fiver, for garden parties and Alfresco Dances; But serves equally for the Salon and Drawing Rooms. Fast and show regulator sound box and metal horn. Packed complete in handsome Metal Cabinet case as illustration price complete with double sided Records well assorted Bands, Ballards. Dances, Musics and needle Box Rs 12 (Twelve) only. Spare Records Rs. 2 (Two) each.

THE BRITISH TRADING Co., F. B. No. 1223, G. P. O. MADRAS.

మరియు నట్టిదంతయు బంగారంబుగాదు! తెల్లనిదంతయు కీరంబుగాదు అనునది మీకు బాగుగా తెలియును. పైకట్ల వీయుటకు ముందు, బాగుగా గమనించితియ్యదు

నిముహూర్త
కొట్టె
రూ 125
నిముహూర్త
అద్దెకాములు
రూ 135

మినోరు స్టేన్ డర్దు
రూ 85
మినోరు స్పెషలు
(B. S. A.)
భాగములు గలిగి
యుండునది
రూ 110

రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కేంబ్రిడ్జ్ టైరుతో రూ 59.
రాయల్ నెం. 5 డన్లప్ కార్డు టైరుతో రూ 69.

ఇవే, పైకట్లవైనను, దానిసామానులైనను, లేక మోటారుసామానులైనను, కావలసి యుండు మాకు వ్రాసి తెలిపిన ఆలశ్యముకాకుండ వెంటనే తక్కువధరకు వి. పి. ద్వారా నం. 15 నము. పైకట్ల ఆర్డర్ చేయునపుడు రూ 15. అడ్వాన్సుగా పంపించవలెను.

ఆర్. పటేల్ అందు కంపెనీ, మదరాసు.

18 అంచు 20 జనరల్ పేటర్నోడు, ముపుండు, మదరాసు.

R. PATEL & Co., MADRAS.

Sole Agents for Wolseley Cars, Westinghouse Batteries etc ,
Mount Road, Madras

శ్రీలు అంభులగా (బ్రహ్మలేక) ఉండ నవనరము లేదు! వారు విశ్వకర్మ యజుర్వేదాం అవకాశము గలరు. వంశ్యులైనను సంబంధించిన కారణము లన్నిటిని పూర్తిగా పార్శ్వోక్తి, అట్టివారు 3-4 నెలలలో మా ప్రత్యేక నిపుణులచే తువ్వబడుదురు. వివరములకు వ్రాయుడు. తరువాత చికిత్స ప్రారంభించవచ్చును. కానీ టెంట్ లోనే ఉండి పనిచేయవలెను.

TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY,

P. O. Box 278, 228, Govindappa Naick Street, Madras.

శ్రీ వాసు హోటలు

తెలిగ్రాము యెస్సెనేడు మద్రాసు తెలిఫోను 3190
శ్రీ.వాస్ మద్రాసు ఆంధ్రభోజనము!
ఆంధ్రులచేనడుపబడుచున్నది!
ప్రసిద్ధిపడసిన హిందూ బ్రాహ్మణుల భోజన హోటలు
ఫలహారములు గూడ ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడును.
నివాసవసతి!! విద్యుద్దీపములు పంకాలు గలవు. భోజనవసతి!!
నగరమధ్యమున నున్నది!!! ఆరోగ్యమైన భోజనము!!!
ఇతరచోట్లనుండి వచ్చువారికి యోగ్యముగా ఆదర్శక నియమములతో నడుపబడు
హోటలు. హోటలు మార్గమును చూపువారు ప్రతి రైలుదగ్గరకు వచ్చుచుండురు.
అద్భుతమైన యేర్పాటులు
ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చు పెద్ద మనుష్యులకు సమయానుకూలముగ ప్రత్యేక
సౌకర్యములు చేయబడును.
రేటు విస్తారముగా తగ్గింపబడినవి. (2497)

ఆంధ్ర ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) మచిలీపట్నం.

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ డాక్టరు కె. అహోబలరావుగారు

కార్యద్యోగి:— యర్రమల్లి మంగయ్యగారు

గ మ ని ం పు డు

ప్రీతియములు తక్కువ. వితవ్యయము ప్రధాన కార్యాలయము

మీ చూపులోనున్నది. సుప్రసిద్ధనాయకులు డైరెక్టరుగానున్నారు.

భీమాపని చురుకుగా జరుగుచున్నది. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజెంట్లు కావ ను.

వివరములకు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

2414

మదరాసు మా రైల్వే రిపోర్టు

జనవరి నెల (13-1-26)

ఇరువదిగజముల "ఫీస్" ధరలు

కారికొమ్మలు—22 X 22 మంగిసూర్య (బి) రు 11-8.

కారికొమ్మలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 10-4, సరాసరికము రు 9-4.

తెలుపుములు—1708 రు 15-4; గ్లాస్ 9000 రు 15-8; ఎల్. ఎల్. 78 రు 10-4; ఇ. సి. 78 రు 11-0; 88-888 రు 15-0; బి. సి. 78 రు 10-8; 8978 రు 10-8, 2908 రు 9-2, 880 రు 10-8. 1702 రు 12-14.

నూలు
40 నెంబరు, సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు)—టూక్రి—రు 6-7-0
చలన పచ్చరంగు రు 10-2; పడవ రు 9-5-0; కాళి రు 9-4; సవరను రు 8-12.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త (త్రము రు 18-0-0; నీలసవరము

60 నెంబరు సీమ (5 పౌండ్ కట్టుకు)—అడక తెర—
నెమలి రు 18-14; "గేట్" రు 18-8; గొడ్డలి రు 10-6-6; గడ్డిబండి రు 10-5-6; ఎద్దుగడియారము రు 10-8; సింహము పేటకాడు రు 10-8-0 పెనసలు రు 10-8-0.

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—రు 19-14. నీలగిరి రు 20-1-0.

లోహములు
ఇనుము:—తెలియను చుట్టకమ్మిలు ఒక బారము ధర రు 86.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 247; జర్మను (డిట్మాన్) రు 245; రాగిరేకు రు 275.

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) 9" రు 19-0-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24" గేట్ 6" 7" 8" రు 15-0; 9" రు 15-0; 10" రు 15-4.

నార్వే ఆవుమార్కు—రు 11-4; "జెన్-బే" రు 10-12-0, జర్మని నెమలి రు 10-0.

చక్కెర (రెడి) రు 81-10.

వాయిదాధరలు:—జనవరి రు 81-7, ఫిబ్రవరి రు 81-6.

మర్చి రు 81-8.

వేరు సెనగ పప్పులు
మార్కెట్ ధరలు:—"మిషన్" రు 47, 49. సాదా పాను రు 42, 44.

వేరు సెనగ నూనె
"గానుగ" రు 112, "పెన్" రు 107.

ఆముదము
(గ్రామధర) రు 108.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు) రు 0 14 8	రు 0 14 9	
" (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" తెండుసూరు (8 మొదలు 8 1/2)	రు 0 14 10	రు 0 15 4
" " (తేలిక నరకము)	రు 1 1 6	రు 1 1 10
" (మట్టాడ)	రు 0 14 0	రు 0 14 6
" (విజయనగరం 7 1/2 7 1/2)	రు 0 15 4	రు 0 15 6
" (ఏలూరు 7 1/2 7 1/2)	రు 1 0 0	రు 1 0 5
గేదతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 0
గేదూడతోలు	రు 1 1 0	రు 1 1 6
అవుమాడతోలు	రు 1 10 6	రు 1 11 9

బెంగాలు యిన్సూరెన్సు అండ్

రియల్ ప్రాపర్టీ కో, లిమిటెడ్.

(ప్రధాన కార్యాలయము-కలకత్తా)

మానవ ప్రపంచమందలి అన్ని కారణాల వారలకును తగిన విధములు గల స్కీములు గలిగియు ప్రధాన స్థానమందున్న యిన్సూరెన్సు కంపెనీ.

దరఖాస్తుపై వివరములపత్రము

చాలతక్కువ ప్రీమియములు, నమ్మకమైన ధరలు, అనుకూలముగ కమీషనుపై ననుబడితమునకు జిల్లా రేజిస్ట్రీలకును ప్రత్యేక యేజిస్ట్రీలకును దరఖాస్తులంపుకొనుడు. (2498)

బార్నలీ భూసు ఛీఫ్ యేజెంట్లు
కొల్కత్తా, మద్రాసు, (మద్రాసు రాజధాని,

మరణ వార్తలు

బ్రహ్మసమాజము:- బి. సి. పాలుగారి ఉపాసన:- శేపు 14 వ తేదీ ఉదయం 7 గ. సమాజకుంధిరము 97, అన్నాపిల్ల వీధియందు బాబుబిసిన చంద్రపాలుగారు ఆంగ్లమున ఉపాసన సలిపెదరు.

మైలాపూరు సంగీత సభ:- సుబ్రహ్మణ్యయ్య తిరుగారి (మసిరి) గాత్రపాట, గోపాలకృష్ణయ్యయ్య (మరంగపురి) ఫీడలు, వేణునాయకరు వృద్ధంగవాద్యము గల పాటకచేరి 17 వ తేదీ ఆదివారము 4-16 గంటలకు గోపాలనాయకరు పాఠశాలయందు మైలాపూరులో జరుగును.

ఎస్. సంగీతశాల:- విశ్వనాథయ్యగారి గాత్రపాట, తిరుచనాపల్లి గోవిందస్వామి పిల్లగారి- ఫీడలు, దక్షిణామూర్తిగారి కంకిరా, అలగనది పిల్లగారి- వృద్ధంగం, సుందరయ్యగారి- ఘటవాద్యము గల పాటకచేరి 14 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గ. గోఖలేశ్వరలో జరుగును.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధుల రాక:- దక్షిణాఫ్రికా నుండి రాయ బాదలుగా వచ్చినవారిలో గోడ్ఫ్రీపాతరు మిర్జ గార్లు శేపుయందు మదరాసు వచ్చురు. 15 తేదీ సాయంకాలము 5-80 గంటలకు తిలప ఘాటునందు బహిరంగ సభయందు పర్యటించురు. ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీవరకు దక్షిణ దేశమున సంచారము జేయుదురని శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రకటించుచున్నారు.

నగర ఆరోగ్యము:- జనవరి 9 వ తేదీలో ఆంధ్రమేయవారమున సాతీనకు వెయ్యిమందికి 52.8 చొ॥ చనిపోయిరి. అంతకు ముందువారము 52.5 చొ॥ యుండెను. నిరుడు యీవారమునందు 46.2 చొ॥ యుండెను. కలరావలక 16 గురు, టైఫాయిడు జ్వరమువలన 2 రు, మలేరియావలన 35 గురు, యితర జ్వరమువలన 22 రు చనిపోయిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ:- చట్టమునకు యీ నెలఖరలో పున గవర్నరు జనరలుగారు అనుమతిపనున్నారు. అనుమతించినవెంటనే పని ప్రారంభింపబడును. ప్రథమమున ప్రకటనకాఖ యేర్పడును. విశ్వవిద్యాలయమునందు చిన్నతరగతులందు అనుసరింప నలసిన పరిసీయ గ్రంథములను తెలుగులో ప్రకటించుటకు పూనుకొందురు.

అప్పడే రెండు జిల్లాబోర్డులు విశ్వవిద్యాలయమునకు గ్రాంటుల నొసంగినవి. బెజవాడలో కేంద్రస్థానమును బలవరముటకును యితర విశ్వవిద్యాలయ ఖర్చులకు కృష్ణజిల్లాబోర్డువారు రూ॥ 5 లక్షలను ఖాయపరచిరి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డువారు రూ॥ 1 లక్ష ఖాయపరచిరి. ఈ రెండుగూడ మదరాసు ప్రభుత్వమువారి ననుమతించినచో రెండు వాయిదాలపై చెల్లించబడును. గా॥ 5 వ పి. పాత్రోగారు త్వరలో నొక ఉచ్యోగేతరసభ్యులు గల సంఘమును ఉత్తర సర్కారులలో ధరము నూలు జేయుటకై నియమించెను. ఆంధ్ర దేశములో కొందరు జమీందారులు భూస్వాములు వారికి వాగ్దానము జేసియుండిరి. బెజవాడలో కేంద్రస్థానము నిర్మించుటకై నివేదనను త్వరలో యేర్పాటుజేయబడును. (మదరాసు మెయిలు)

ప్రాచ్య విశ్వవిద్యాలయము

హిందూధర్మాచారములతోగూడ అవ్యక్తుడగు పర్. టి. సదాశివయ్యగారిని కాకిలో హిందూ విశ్వవిద్యాలయము కట్టుటకును జూచినప్పుడు మదరాసు ప్రభుత్వమువారు కాకి బంధియుండిరి వారవచ్చునుండి తమ నివేదిక సంపిరని తెలియుచున్నది. చిత్తూరు జిల్లాలో చంద్రగిరియందు ప్రాచ్య విశ్వవిద్యాలయము నిర్మించు లోంపుతోనే వీరి నంపిరి. తిరుమల దేవస్థానముందు మిగిలియున్న ప్రవక్తయతో నీ విశ్వవిద్యాలయము స్థాపింపబడును. ప్రాచ్యదేశ విద్యులనేర్చు యీ విశ్వవిద్యాలయమునకు రూ॥ 50 లక్ష లకును అంచ నా వేసిరి. అయ్యురు గారురెహమాను నూతన విశ్వవిద్యాలయముస్థానము కూచించిరి. (మదరాసు మెయిలు)

విధవావివాహ సహాయసంఘము:- ఇం డియాలో వివిధ ప్రాంతములందున్న శాఖాసంస్థలనుండి వచ్చిన సహచారమునందు దేశంబు మసములో 296 విధవా వివాహములు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సంవత్సరము మొత్తము పై 2893 వివాహములు జరిగినవి. వంజాబులో 2057 డిల్లీ 41, సింధు 88 సంయుక్త రాష్ట్రము 356, హైదరాబాదు 5 ఆస్సాము 30 బెంగాలు 73 మదరాసు 23 బొంబాయి 12 మధ్యరాష్ట్రములు 11 రాజపుటానా 17. ఈ నెలలో రు 85 లు చందాలు వచ్చెను.

రాష్ట్ర సహకార సంఘసభ:- ఎలవో సంఘమువారు రాయపేటలో 9 వ తేదీన సమావేశమై యిట్లు నిశ్చయించిరి:- చెన్నరాష్ట్ర సహకారసంఘసభ ఏప్రిలు 8, 4, 5 తేదీలందు జరుగును. బి. పట్టాభిసేతారాయ్య గారు, లేదా వారు రాజాలనునో ఎల్. కృష్ణమాచారిగారు (వెల్లూరు) లేదా ఎం. అనంతరావుగారు (ద. కన్నడం) అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడుదురు. మాడురోజుల్లోపర్యవసాద జరుగును. టి. కె. హనుమంతరావుగారు సభాధ్యక్షులుగను పి. రామనాథమగారు ప్రవర్తనము ఆ. సం. అవ్యక్తులుగ నెన్నుకొనబడుదురు.

కారికనభ

మదరాసు హాస్య నాటకసభ నిన్న సాయంకాలము హైకోర్టు బిదియందు వి. చక్రయచెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను.

మేజరు గ్రహము పాటుగారిట్లు ప్రథమమున ఉపన్యసింపిరి:- కార్మికులు ఎవరియంతలవారు ప్రేమ యూరియను సంధల చేర్చుచుకొనవలెను. విజేంద్ర కేంద్రునే యీసంధలే ర్పడియున్నచో నీపాటికి కార్మికులకిది బాగుండియుండును, కార్మికు సంధ యేర్పడుచున్నచో అధికారులు యిష్టమువచ్చినట్లు ప్రవర్తించురు. ఇంగ్లాండులో కార్మికులసంధలేర్పడి గొప్పకార్యముల సాధించుచున్నవి. 25 ఏండ్లక్రిందునే కామస్యసభలో ప్రాతినిధ్యము సంపాదించినవి. నిరుకు మంత్రస్వమునేర్పడి పరిపూరించెను. మరల రెండు నూడే డ్లలో మరల అధికారులు నను రాగలరు. ఈకార్యములందు కొంతగా మెల్లగజరిగెను. ఇక్కడగూడ నల్లే జరుగవలెను. ఇంగ్లాండులో కార్మికులము వారు ఇండియాలో కార్మికులమును గూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్నారు. పశ్చిమదేశములోని కార్మికులమునుగూర్చి తెలిసికొన్న వార గట చే ఆ య ను భ వ ము ను బ ట్టి యిచ్చుట యె కు న జ య ప్ర ద ము గ న డు ప నమ్మును. ఓర్పుతో పరిశీలనలెను.

గ్లాస్టో మునిసిపాలిటీయందు కార్మికు ప్రతినిధియను మిల్లముగారు తరువాత నుపన్యసింపిరి. కార్మికులందరు పోట్లాటులేక సహకార పద్ధతులపై పనిజేయుచు సంఘస స్థాపన గావించునన్నచో ఆభివృద్ధి గాంధీజీలరుయు, ఇంగ్లాండులో నిట్లుంట్లగనే కార్మికు లిక్కడన్న విరుకెల్లెళ్ళున ఆర్థియకొన గల్గుమిన్నారనియు నుడివిరి. వి. చక్రయ్య, వి. ఎల్. కామ్రీ, పి. సి. మిత్తెగార్లు తదితరు లుపన్యసింపింతో సభముగి వెను.

న్యాయస్థాన వార్తలు

గుంటూరు ఫోర్జరీనోట్ల కేసు
జామీను రద్దుచేయుట
మల్లెల శివరామకృష్ణచౌదరి, తాలూకాబోర్డు, అగ్ర్యక్షుకు మరి విరుగురుపై తప్పుకునోట్లు సృష్టించిరని తేబడిన కేసు నిన్న సాయంకాలము మరల విచారింపబడెను. ముద్దాయిలు సాక్షులను విశేషమకొనుటకై ఆశ్రమవ్యలకు గడంగి రని పట్టు ప్రాసిమ్యుటరుగారు రుజువు చేసినవిమ్ముల అంతరిపక్షమువారినిగూడ విచారించి న్యాయస్థాని యిదిగొకసంగిన జామీను రద్దుచేసెను.
శ్రీ పార్థసారథిస్వామి దేవాలయము
దేవాలయము తనిఖీజేయు సంఘసభ్యులుగ యీ దిగువ వారిని హైకోర్టువారు నియమించిరి:-
రా. బి. జి. వెంకటగంగారావు, రా. బి. సి. దీనదయాళుములయ్యగారు, రి. పా., ఎం. గోవిందరాజులనాయుడు, పి. రాజమన్నారచెట్టి, తాత నాగయ్యచెట్టి, సి. ఆదికేశవులు నాయుడు, ఎ. శ్రీనివాసయ్యంగారు.

రాకపోకలు:- డిప్యూటీ డైరెక్టరు హోవ్వసంతులు ఢిల్లీనుండి ఉదయము వచ్చిరి. 15 వ తేదీన సిక్ంద్రాబాదు వెళ్లెదరు. కర్నూలులో పుగారు హిందూ దేశమున సంచారముచేయుచు డిల్లీ నుండి బొంబాయి మెయిలుమీదవచ్చెను. కొద్ది రోజులు ఇక్కడనుండి మైసూరు 18 వ తేదీకి వెళ్లును. 20 వ తేదీవరకును మైసూరునందుండి 22 వ తేదీన సిక్ంద్రాబాదులోనుండును. 25 వ తేదీన బొంబాయిలోనుండును. అక్కడ 27 వ తేదీ వరకునుండును.

గోపానతి పరివారము తిరిగి నేడుదయము వచ్చిరి. బాల్కన్ల సైనికకార్యదర్శిగూడ తిరిగినవైనను. లీకరు బ్రహ్మకంపెనీవారికి సంబంధించిన హద్దుగూరును వారిసతియు వచ్చిరి. కలనల్ హాస్యనాటక నిన్న రాత్రి సిక్ంద్రాబాదు వెళ్లిరి. గా. సర శంకరనాయుడుగారు ఈ రాత్రి బొంబాయి. మిరుగా డిల్లీ వెళ్లుచరు. (అ. తె.)

వైశ్యబాలభక్త సంఘము, మద్రాసు

వైశ్యముతరపున మంగళవారమునాడు సాయంకాలము 5-80 గంటలకు 15A అణ్ణాపిల్లవీధి భవనమున నొకసహిరంగసభ కూడెను. అప్పుడు మ. రా. రా. శ్రీ శింగరాజు రామలింగ శాస్త్రిలవారు "నవనాగరికత"ను గూర్చి చర్చించిరి. మ. రా. రా. శ్రీ శతావధానియు నస్తానధానియు నగు దోమా వేంకట స్వామి గుప్తగారగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. ఉపన్యాసకుడు పాశ్చాత్య సంబంధమున నవనాగరికత యవలంబముచే కలుగు నష్టములున్న హిందూ ప్రాచీననాగరికతయొక్క శ్రేష్టత్యమును చక్కగ విశదీకరించి చెప్పిరి. తగు వాత వచ్చినవారిలో కొందరు తమయభిప్రాయముల వెల్లడి చేసిరి.

అటుతరువాత ఆగ్రాసనాధిపతిగారు వైశ్యసంఘపు సభ్యులకు తిరిగి ప్రోత్సాహముచేసి సంఘమును దీనించుచు తమ శ్రేయోభిలాష నొకపక్కరూపమున నిట్లు వ్రాసి చదివెను.
శ్రీమదైన్యపురంబునందున వా
కో విన్నెయన్ మించు నై
శ్యామంబుల బాలభక్తసభకు
నీ నాయరాగోగ్య భా
గ్యామోదావలనైదుషీ శుభముతో
గోగ్యత్యముతోచెంది యీ
భూమిసౌఖ్య మొసంగె గారణముగా
బొంబాయిలో మిక్కిలి.
సుమారు 8-15 గంటలకు సభ మంగళభవనముతో ముగించెను.

సి. జి. కుష్మస్వామి
కార్యదర్శి వైశ్య బాలభక్త సంఘము

పరిశీయ పరిపాలనాంత్యమును చూచెదను

హోర్ని మనుగారికి ఘనమగు స్వాగతము
(స్వకీయవిశేషి)

శ్రీ హోర్ని మనుగారు నిన్న నిచ్చటికి ప్రత్యేకరైలులో తీసికొనివచ్చి ట్టోరీ గూ తెలిసినవస్త్ర ఘనమగు స్వాగతమిచ్చిరి. స్టేషనునకు వచ్చినవారిలో ముఖ్యులు సరోజినీదేవి, జి న్నా, జోసెఫ్ బాబ్టిస్ట, నారాయణ, జమ్నాలాబు బజాజ్, శంకర లాబు బ్యాంకర్, ఎన్నదాసు ద్వారకదాసుగార్లు ఉండిరి. గొప్పదేశంపుటస్థనము స్టేషనుద్వారములదేరిగంటలైన తరువాత కాల్ గెను ఆశీస్సువచ్చెరెను. అక్కడ నొకక్రిక్కిరిసిన సభ జరిగెను. సరోజినీదేవి ఆగ్రాసనాధిపత్యము నిశించెను. బాబ్టిస్టా మొకతాలిను హోర్నిమనుగారికి ఎన్వితమిచ్చుచు చిన్న ఉపన్యాసములను భావపూరితముగ నిచ్చిరి. హోర్ని మనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు నేనన్నదైనను జామీనిమిచ్చునెడల మీరు నాయంచుచిన నవ్యకమునకు నేను గ్రోహిం; మీరు నాకు కనుపరచిన స్నేహమునకు గ్రోహిని, నునను ఏ సమర్థమున పనిజేయుచున్నావో దానికి గ్రోహిని. నా స్వత్రె ఇచ్చానునారముగ నిచ్చితిని. ఎవరూ నన్ను రానియ్యుచే వచ్చినవాడనుగాను. నేను ఈ పారతంత్ర్యమును కడముట్టుటను చూపుటకు నిశ్చయించితిని.

మీ దేశమందైనను ఆర్యులినతి కరుదెంచి
కవుడు వారొక పవిత్రమగు స్థాతికయందు దాగియుండ

జాలిరా? వారి దేశమునం దనాదిగ నివసించుచున్న ఆదిమ
నివాసుల గలనివాసములను వచ్చెను. కావున భారతదేశ
మందలి ఆర్యులవిజ్ఞానము కేవల ఆర్యసాంప్రదాయమే గాక
ఆదిమ నివాసులయొక్క విజ్ఞానమును మిశ్రితమై యున్నది.
దేశము క్రమాభివృద్ధి నొందినవియు ఆర్య ప్రవిధవిజ్ఞానముల
నుండి కేవల ఆర్యమును, కేవల ద్రావిడ
మునుగాక ఆర్య, ద్రావిడ సమ్మిలిత మగు
నొక నూతనజాతి వాదించినది. (కరతాశధ్వనులు) మియట్లో
భవితముల సంతతిబుధుల సంతనమునకేమిదేశము విశ్రమదేశము
కావచ్చును. ఆర్యులుగాని ద్రావిడులుగాని ఒకరినుండి వేరొక
ప్రత్యేకముగ నుండజాలరు. కావున చరిత్రపరిశ్రమనుబట్టి ను
తన సంకల్పసిద్ధికొరకై భగవాన్దేవుని పద్ధతులను దలపోయ
వలెను. మానవ సౌభ్రాతృత్వమును మానవవిజ్ఞానమును పరస్ప
ర తోడ్పాటు చేతను అన్యోన్యముభవములను సుంపుజేయు
టకు తోడ్పడుటయే అందలియంద్రేము. నేటిని చెన్నపురినుండ
లి బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ విజ్ఞానధనముల గాంచుటకు సంత
సిందిరిని. ఈయరుద్రముల కైకవి మొదలగుచేటి భాగ్యము
యొకటిగా మిగుల అభివృద్ధిగలదు. ఒకటిని చంద్రులను పిడిన
విష్ణువలె మిగుల శ్రేయస్సాదురు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ వి
జ్ఞాన ప్రతినిధులలో నైజానిక, నైతిక, పాపమార్గిక సమన్వయ
ము సమకూర్చునని నమ్ముచున్నాను.

ప్రజాపరిపాలన - బహుజనాభిమతము

ఈమహాసభయందు మిగుల ప్రత్యేకముగ నొక కార్య
క్రమమును ఇతివిధమున నిర్ణయింపఁబడిన యాశ్చర్యకరము. కా
ని చెన్నపాపమునందలి విద్యార్థిబృందము నేకకరణము గానిం
చుటయే ఈమహాసభ ముఖ్యోద్దేశము. ప్రాచ్యకాలమును రాజా
లును, ఆచార్యులును విమత్యముతోడను తరుచు భేదించియు
దేశములను పాలించుచుండెదరు. మంత్రులచే రాజ్యములు నడు
పబడుచుండెడివి. కాని వర్తమాన
కాలమున ప్రజాపరిపాలనాది నములు.
ప్రజాపరిపాలన యనిన జీవితసహకారము. చెన్నపురి విద్యార్థులు
ను తమవ్యక్తి జీవితములవిడిచి పరస్పరసహకార సార్వజనిక జీ
వితము నలవరచుకొనుట కిదియే తరుణము. అట్టివో పరుగుర
యభివృద్ధిమునకు స్వాభిప్రాయమును త్యాగము జేయవలెను. వ్య
క్తిప్రాయములు, భిన్నరుచులు, బహుజనాభిప్రాయమునకై
త్యజించుట సహకారజీవితమున కత్యవసరము. మిర్రెరును ఒక
మహాయంత్రముయొక్క అంతర్భాగములుగ పరిగణించుకొనవలె
ను. కాని మిర్రెరులను మనఃస్ఫూర్తి నిర్వర్తింపవలెను. యం
త్రములవలె దేనినైనను విచారణాన్యముగ నాచరింపకుడు! చే
యు పనినెల్ల బాగుగ తెలిసికొన ప్రయత్నించుడు. ప్రతిదాని
యందలి నిజము నలలోకింప ప్రయత్నించుకొనుడు. పెద్దనా రె
డ్డియైన జేప్పినవో భక్తిశక్తితో నాలకింపుడు. వినినదానిని వి
షమపరీక్ష గానించి జాగరూకతతో పరీక్షింపుడు! మిహితు
వాదవృత్తి నుపయోగింపుడు; పిదప మిమనస్సాక్షికి విరుద్ధముగ
తోచిన మిహితువాదమునకు ప్రతికూలముగ నుండిన చెప్పిన
వారికి ననుదవై విధేయతతో సహారముగ ఆసలహా విసర్జిం
పుడు. ఇదియే విద్యార్థి కర్తవ్యము. నే నిట్టిశిక్షణనే నాచిన్న
తనమందు బడసియుంటిని. నా జీవితమంతయు నేను ప్రతిఘటన
గావించువానినే గడపితిని. (నవ్వు)

హేతువాద బుద్ధి

సనాతన భారతవర్ష మంద? విద్యార్థి జీవితము కఠిననియ
మములతో నిర్బంధింపబడియుండెడిదిగాదు. శ్రమణ, మనన, నిధి
భ్యాసనాది మూడుసోపానములు వారికిఁగ్రహణం దుండెడివి.
శ్రమణమునలనే బ్రహ్మవిద్య లభింపగలదు. శ్రమణమున నేమి?
శ్రమణులందరి సత్వోపదేశముల నాలకించుట. శ్రమణకార్యము
మననము. ఎటుల? విచారణాపూర్వకముగ. హేతువాదముచేతను,
విమర్శనముచేతను, వేదార్థమును లేక గురుపదేశమందలి య
దార్థమును గ్రహించుట. కేవలశ్రమణులను మన యాశయ
సాఫల్యము గలుగజాలదు. విమర్శన బుద్ధితో పరిశీలించ
వలెను.

వర్ణాశ్రమధర్మము

ప్రత్యేకకాలముందు మనకు వర్ణముగలదు గాని, ఆశ్రమ
ములు లేవున్నవి. వర్ణాశ్రమధర్మమున నేమి? ప్రస్తుతము మన
కోశమును నడిచినది. ఉపనయనమైన ముదితమే వివాహము.
గూర్చుదినమే పురస్కంభాసము జరుగుచున్నది. ప్రాచీన భారత
జీతి ముందు ఉపనయనమునకు గృహస్థాశ్రమ
స్వీకారమునకు ముఖ్యమై వర్ణ వర్త
రములు వ్యవధియుండెడిది. నేడో సాంప్రదాయము యొక్క
తన సాయమును ఆచారమును లేదు మిగిలియున్నది. ఈయ

చాతము మనలో హిందువులం దొకరి నొకరిని వేరు జేయుటకు
దప్ప వేరొకవిధముగ లాభకారిగాదు. పూర్వము బ్రహ్మచారి
యగువాడు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్యకులములం దెంచుజన్మిం
చినను జన్మతః ఆధిక్యమునునది ఎరుంగక గురు శుశ్రూష నటిపి
విష్యనార్జించెడివారు. గురుకులముందు వారితట్టి భేదములేదు.
అట్టిశిక్షణయొక్క ఉద్దేశము ప్రజాపరిపాలనా సిద్ధాంతముల
నభివృద్ధి పరచుటయే. మనుజున కెట్టిభేదములేదు. జన్మము
గాని కులముగాని మరచినపుడు నీవొక్క మానవుడుగ మా
త్రము నిలచియుండువు. గురుకులమును వీడినపిదప ప్రభువుతుడు
రాచనగరునకును, బ్రాహ్మణమారుడు దేవాలయమునకును,
వశిష్టపుత్రుడు వర్తకమునకును మరలెదరు. ఈమల విభేదములు
ప్రత్యేకముందు సాంఘిక దుర్భిమానముల నభివృద్ధిజేసినవి. అట్టి
దుర్భిమానములు నిర్మూలించబడవలెను. బ్రహ్మచర్యముతో
మొదలిడిన వర్ణాశ్రమధర్మము తుదకు సన్యాసముతో అంతమొం
దును. గురుకులముందెల్లు కులవివక్షణలేదో సన్యాసముందున్నట్లే
కులవివక్షణలేదు. సన్యాసిపరిపూర్ణత్వముందును. ఇదియే ప్రాచీన
భారతవిజ్ఞాన నాగరికతావిధాన సంగ్రహము. అట్టి సాందర్య
జీవితమును మనము నేడలవరచుకొనజాలము. కాని అం దలి
యంద్రేమునైన గ్రహింపగలుగుదుము. ఈ ప్రజాపరిపాలనా
సిద్ధాంతమును ఆచరింపుడు.

నేనాశించు స్వరాజ్యము

ప్రతి మనుజుని నీ సమానుని గ ను, నీ కంటె
ఉత్తమునిగను పరిగణింపుడు. ఆధునిక నాగరికత యందు
ప్రజాపరిపాలన ఇంకను సభలశాయము గా లేదు. పాశ్చాత్యులు
నిర్వచించు ప్రజాపరిపాలనమును ముఖించి పాపమార్గిక స్వరా
జ్యముగాదు. వాస్తవప్రజాపరిపాలన అనగా యాగ్ర ప్రజైవనది.
కేవల వినిక వాంఛాపూరితము: ప్రాపంచిక ఆశాభంగము.
కాని భారతీయ ప్రజాపరిపాలన అత్యున్నత మహాత్మ్యవైము
నే భావించు ప్రజా పరిపాలన లగు ఆశయసముపేతము.
యందు మానవునకుతావు లేదు. ప్రతిమానవునియందు భగవంతుని
గాంచుచున్నాము. మానవుడు నారాయణాంశసంభూతుడు.
మిహితువాదముయందు భగవంతునిజూడవలెను. మియాహారము
ను సంస్కారమును కర్మ కునియందును, మిరుపరిచు వస్త్రములనే
యంతేతగానియందును భగవంతుని దర్శించవలెను. మిజీవితము
దుత్పలసింపు ప్రతిమానవుడును భగవంతుని తారముని గ్రహించు
లెను. సనాతన భారతవర్ష ప్రజాశ్రేయ్యముయొక్క రహస్య
మిదియే.

నే గాంక్షించు స్వరాజ్యముయొక్క స్వరూపము పా
శ్చాత్యునిరంకుర పరిపాలనను మార్చి భారతీయ నిరంకుర ప్రభుత్వ
ను సాపించుట గాదు. యజమానుల మార్పజేసిన దేశముయొక్క
భాగ్యభాగ్యములు మారవు. నేస్వరాజ్యమునుగూర్చి మాటాడు
నపుడు స్వరాజ్యమును వాంఛించునపుడు తిరిగి భారతీయు
లందును భగవంతుని దర్శింప నిచ్చగించుచున్నాను. (హర్షము)
సంధ్యానందన ముందు బ్రాహ్మణుల దేశని జేప్పుచున్నాడు "నే
నే ఈశ్వరుడను, నేను నేవృషను, నేనే బ్రహ్మ,
నేను నిత్యానంద మనుభవించును. నేనే అనంత
వాస్తవము. సర్వవ్యక్తిత్వమును."

భారతీయ జాతీయవాది నగు నాకును ఇదియే సమస్య
త్వముండును. భారతీయులెల్లరును, అంతయేల మానవులెల్ల
రును దైవస్వరూపులే. వారు సర్వకాలములయందును స్వచ్ఛంద
జీవసులు. దేశీయులెల్లరును సర్వసమానులని గ్రహింపగోరెను.
సాంఘికముగను, రాచరికముగను ఎల్లరకు సమాధికార్యత్యై
ము గలదు. భగవత్సందర్భ నాస్వాతంత్ర్య మెల్లరకు సమానముగ
గలదు. ఇదియే నా స్వరాజ్యముయొక్క నిర్వచనము.
ప్రభు మము న యాత్మాత్మ క్షమల నారయుటకై మిహి
జ్ఞానమును సముపార్జించవలెను. అట్లు నిర్ణయించుటలో పార
బడవచ్చును. తప్పులయాలముననే మిగుల క్రమక్రమముగ సోపా
నముల నభివృద్ధిచగల్గుదురు. పరులొనగ్గు భ్రమలకు లోనుగాక
మి మనస్సాక్షి బోధించినరీతి భగవంతుని మనమందిదికొని మి
మార్గమును అన్వేషించుకొనవలెను.

యువజనోద్యమము

ప్రపంచమందు యువజనోద్యమము విరివిగ విస్తరించు
చున్నది. అమెరికాయారపుదేశములవారు మిక్సిల్ కెప్టెన్ బి
సెలువునున్నారు. మిరిందులకు ప్రప్రథమమున జేయఁబడినదేమి?
కాశీక బలమును. అరోగ్యమును సంపాదించుకొనవలెను. భు
జీ, మనపుడు, నిద్రించునపుడు, కఠించునపుడు సర్వాశ్రయముం
దను, నిఖల కర్మాచరణముండును, మంచి యభ్యాసముల ను
జరుగకొనవలెను సర్వసంస్కృత్యము గలిగియుండువలెను. రెండవది
చిట్టచుట్టి మి మనస్సాక్షికి విరుద్ధ ప్రయత్న జేయకుట పిని
స్వనించిన పిదప నీతియును, విద్యార్థి, నీ గుంపు
మును, పిదప నీదేశమును, పిదప ప్రపంచమునంత నేనించవలెను
పెరుగుట నిలచిన యాశ్చర్యముభవించును. విజ్ఞానాభివృద్ధి నొందిన
యువజనులు గలిగిండును కావున యన్వయమే అభివృద్ధికి తరుణము

ఈ నయస్సు పెరుగుటలో నర్థమేమి? ఎప్పుడో యొకప్పుడు
సిద్ధింపవచ్చు తిరిగిరాత్వమునకై నీదేశమును సంస్థాపించుచున్నది.
దేశము కేవల మాంస భుజన సం యు త ము గాదు.
ఈ శ్వేత స్వాతంత్ర్య ముం దు పుట్టుక నందిన ప్రతి
మానవుని యందలి దివ్యసుందర బాహ్యస్వరూపము అనశ్వర
మగు మి యాత్మల కది కేటమువంటిది. అట్టి దృష్టితో గాంచిన
చో మిశ్రీరమును సృజించినంతనే ఆన్వయమును, ఆచింత్యము
నగు నొక ఆనందమును గాంచగలరు. మిరు మిశ్రీరమును అత
భిలముగ జేయజాలరు. నేను యువకులందఱి కార్జ్య బ్రహ్మస్వ
రూ ప ము సు గాంచ గ లి గి యు న్నా ను.
కాన య వ్య న ము శృభ గ బో ని వ్య వలసినది కాదు.
యన్వయమును శూజించవలెను. నేనించవలెను. య వ్య న ము
మానవసంభావ్యములను, భగవద్స్వరూపమును నెల్లడిజేయుము
గాననే బూజించును. మనోవాక్కాయ త్రికరణముల శుద్ధిపవిత్ర
కలు గల్గుటకై యువజనోద్యమమును ఏర్పరచి నేవయొనర్చుకు
ప్రపంచమునకు మార్గవర్ధకులుగండు. ప్రపంచమంతయు తెలియ
బడని ఈశ్వరుని ఉపాసించుచున్నాడు. కాని మిమములు,
ముఖము, భ్రమలు మిమ భగవంతుని దిగిపెయ్యెనున్నాడు. కాన
మియందున్న భగవానుని గనుగొనుడు అని బల్కిరి.

పిదప అన్యథులను, పానుగల్గురాజాగారికి వందనము
లర్పింపబడెను.

కద్దరుయొక్క మృదుత్వము

శ్రీ సతీన చంద్రదాసు గుర్తూరు

కద్దరుయొక్క మృదుత్వము అకర్మ యొక్క నుండెను.
అదియే బానిసత్వం. కద్దరు నుడయోగించి రుసుంగునాడు దళ
సరిగా నుండునని భయపడుదురు. కాని కద్దరునేయుములు ము
తుకగ నున్నను శృగువుగ నుండును. ఎంతటి కోమల శరీరము
నకైన హానికలుగ జేయదు. ఇతరవస్త్రములకన్న నెక్కిడు
బాగుగ శరీరమును సంరక్షించును. మిల్లుములుతో తయారయిన
ప్రతికబళిని పరీక్షించి జూచినచో నీ సంగతి బోధపడును.
నిరుపయోగముగ నడచిపెట్టబడు ముతుకములనుండి కంబళులు
తయారుజేయుదురు. కాని నేత దట్టముగాజేసి ముగింపు అంద
ముగా జేయదురు. పైపైన పోగులు చెదగరాట్టి మృదువుగ
జేయుదురు. కద్దగుములు ప్రయత్న పూర్వకముగ చేయవస
రము లేకుండనే మృదువుగ నుండును. చేతిములునందు మెషిను
ములులలో లై గాక కొసలు మురియుండును. ఏకునపుడు
ప్రతిని అణిచికోట్టి మెత్తజేసి పోగులను ఒక్కచో చేర్చుదురు.
ఏకు జేయునపుడు మిల్లులో వలె పోగులు (Fibres) ఒకదాని
ప్రక్కనొకటి నిలుపుగా (parallel) చేర్చి బడియుండవు. అన్ని
కలసి చుట్టబడును. నూలు వడకునపుడు ఒకదాని వెంటకి నొ
కటి నిలువుగా జేరును. యంత్రముపై తీయునపుడు ప్రతి ఏక
బడునపుడే ప్రాగులు నిలవ యేర్పాటై నూలుగా వడకుబడున
ప్పుడు యొక్కడు నిడివై కొనల చాట్టిగా నుండును. అంసు
చే కద్దరునందు నూలు బిగువుగను మృదువుగను ఉండును. నే
యనపుడు పడు గు నూలు దగ్గర గా కొట్ట బడుట చే
ఉడికిన పిదప మెత్తబడును. నూలుపురిని బట్టి బట్టమృదుత్వ
మేర్పడును. పడుగునూలు తక్కువపురిగియున్నచో దగ్గరగ
నేయుటకు వీలగును. కద్దగునూలునందు సాధారణముగ ఎట్లే
యుండును. మిల్లుములు అవసరమగుదాని కన్న యొక్కవ పురి
కల్గియుండును. కావున మృదుత్వము చేతును. కద్దరులో గూడ
పురి చాల తక్కువై మృదువుగా నుండు
బట్టలు గట్టిగనుండవు.

మిల్లుబట్టక కద్దరునకున్న వ్యత్యాసము వేరొక అంశము
నందు గలదు. మిల్లులో నేయుబట్టలకు పైపైవేలాడు పోగు లగు
పడకుండ వేడినిప్పుపై కొంచెము దూరముగా కర్రకుట్టి అధి
కము పోగులన్నియు కాలనట్లు, జేయుదురు. పిమ్మట రెండు
వేడికోరల మధ్య నగాచియించి సదునుజేసి మెరుపునచ్చు
నట్లుగా జేయుదురు. బట్టపై అచ్చువేయునప్పు డిట్లుజేయుట
ఉపయోగముగ నుండవు.

కద్దరుయొక్క మృదుత్వమే యందలి ఘనతయని యెరు
గవలెను. ఎక్కువ పురిగలములు పడుగుకు పనికిరాదు. కద్దరు
నేజియుండు పాల్గొనువారందరు నూలుపురి విషయముల బా
గుగ నెరియుండవలెను. ఎక్కువ పురియైనచో బట్ట పురింక
ల కల్గును పురియైనచో బట్ట తక్కువ. ఈలోకముల
గురించి తోలించవలెను.

మిల్లు బట్టయొక్క మృదుత్వము
మిల్లులో నేయుబట్టలకు పైపైవేలాడు పోగు లగు
పడకుండ వేడినిప్పుపై కొంచెము దూరముగా కర్రకుట్టి అధి
కము పోగులన్నియు కాలనట్లు, జేయుదురు. పిమ్మట రెండు
వేడికోరల మధ్య నగాచియించి సదునుజేసి మెరుపునచ్చు
నట్లుగా జేయుదురు. బట్టపై అచ్చువేయునప్పు డిట్లుజేయుట
ఉపయోగముగ నుండవు.

జెల్లింగ్ టన్ సినిమా

కళావ్రంతులొద్దం, మద్రాసు.

12-1-28 నాగార్జునముండి 15-1-28 శుక్రవారమువరకు

సెన్సేటివ్ స్పెషల్ ప్రామా

"తాను మాస్క్-రేడ్"

ఎక్స్ ప్రెస్, ముంబాయి నావలులోనిది

క్రొను థియేటరు

9-1-28 శుక్రవారముండి 15-1-28 శుక్రవారమువరకు

ప్రదర్శించు 2 ప్రదర్శనలు 8-15 గం, 9-30 గం

ప్రతి రోజు ఆహారములందు భుజ్యాన్ని 8-15 గం

ప్రత్యేక చూడని గండు

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్

సత్య హరిశ్చంద్రుడు

(సమర్పించుట. హిందూ దేశ నాటకములన్నిటికంటెను

సప్రసిద్ధి కలది. ఇదే కథనుండి ఇది వ్రాయబడినది.

మిస్టర్ లిందమైన్ "మిస్ సవరియా"

ప్రధాన కథా నాయకురాలు

7000 అడుగుల హావల 5 రోజులు గలది

చార్లెస్ హెన్రీ "మిస్టర్ లిందమైన్" లో గలది 5 రోజులు హావలము

సీమా 1-3 రోజు 2-0-0 వ.సి. చార్లెస్

ఈమందు గనేరి ఈ అను సెగర్ గము 24 గంటలలో

నివారించి మాత్రమే మునుండి వెలునడు ప్రావమును మా

త్రపు విమరుషము గలగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధ

లను వెంటనే నివరించేయను. స్త్రీలకు గలగు యేవిధమున

కునుమార్పిడిలనును ఆస్వస్యముగా వుదార్చును. 1768

ఆనందకుటీరము, 13, బై రాగిమతం వీధి, 1172 మదరాసు.

విద్యార్థులు కవచము

832

మోటారు కారులను నడపుటకు, తగును సంబంధించిన

మెకానిజము పూర్తిగా నేర్పుకొనుటకు & బాధ్యుని కావలెను.

ప్రావేశమున ఈదిగు విలాసమున గ్రాయుదు.

Principal

SRI RAM MOTOR SCHOOL

(Recognised by the Govt.)

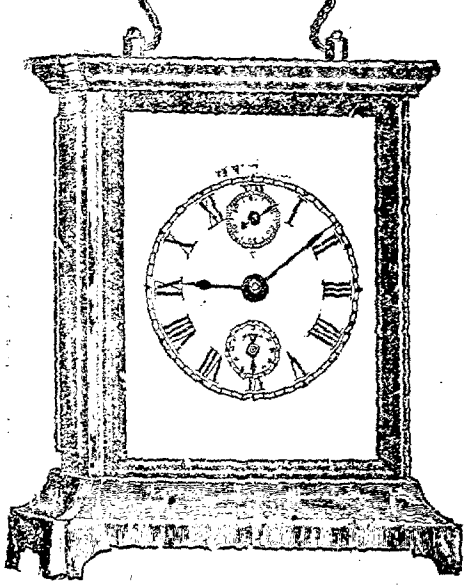
The Best Equipped Motor School

Walajah Road

Tel. 3414

Madras.

కా రే జి గ డి యా రము

ప్రపంచమును మువ్వడమైన జర్మనీలోనుండి బుక్
మున్ను కర్మాగారము వారిచే తయారు చేయబడుచున్నది. ఇది
గంటలు, అరగంటలు, అలాగముకొట్టును. ఎత్తు 6" పొడవున
దయలుగలదు. ధర రూ. 15-0-0 గంటలమాత్రము కొట్టునది
ధర రూ. 18-0-0. సరికొత్త అలాగం గలది. ధర రూ. 19-0-0 ఒక
గంటలను గావించి క్రమముతో సహా సరఫరాచేయబడును.
కర్మపంపునకు రూ. 3 లు ఆదాన్సుగా పంపించెదము.

Kader & Yousuf Bros.

Watches & Clock Dealers Since 1888

Geetha & Ry Sanyal, Madras

దక్షిణేశ్వరు బాంబు కేసు

మూడవ కేసు విచారణ

కలకత్తా, జనవరి 12:—దక్షిణేశ్వరు బాంబు ఘాతకర్త
సంబంధమున నేడు ఆరీఫూరు స్పెషలు కోర్టులో మూడవ కేసు
విచారణకు వచ్చెను. ఈ కేసులో ముందునందు సామానులను
అయుధములను దిగుమతి చేయుటకై మట్టబమ్మ మన్నాడని ను
ధాంతు కేసులు చూపుచు దినేరము మోపబడినది. దక్షిణేశ్వరు
యింటిని సోదా చేయునప్పుడొక బాబు దొరికెననియు, అది
ఫనీంద్రనాథాభిషేకును వ్రాయబడియుండెననియు కొన్ని సాగ
యోచలవ్యాసా రహస్యముగా అయుధములను దిగుమతి చేయవ
లె న ని జా ని లో వ్రాసి యుండె న ని యు ప్రభుత్వ
న్యాయవాది చెప్పెను. కొంతమంది బాలురను స్త్రీమగులమీద
చేర్చుననినవని బాలులో ఫనీంద్రునికి వ్రాయబడియుండెను.
ఫనీంద్రుని రంగూనులో పట్టుకొని కలకత్తాకు తీసుకొనిరచ్చి
విడుదలచేసిరి. తల్లి మేజిస్ట్రేటువద్ద అతడు స్త్రీలు మెంటునిచ్చుచు
సుధాంతుడు మారుచేరుతో నచ్చి తుపాకులను సంపాదించుటలో
తనకు సహాయము చేయవలెననియు అందుకొరకై స్త్రీమగులమీద
హస్తా వారిని కొంతమందిని ఎరుక చేయవలసినదని ఆశీర్వాదము
చెప్పెను. ఫనీంద్రుడు కంగీరించెను. సుధాంతుడు తనవకు
100/- రూపాయ లిచ్చెదనని చెప్పెను. అక్టోబరు 27 వ తేదీన
సుధాంతుడు సోవాబాబునుండి బయలుదేరి రంగూను స్త్రీకు
రువై వెళ్లి అచ్చట అరెస్టుచేయబడెను.
కేసు జరుగుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మొయిలు స్త్రీమగులు

బొంబాయి, జనవరి 12:—బొంబాయినుండి 2 తేదీ న
బయలు దేరిన "రావ్పండి" స్త్రీమగు 10 తేదీ సాయంకాలము
6 గంటల పొద్దుమొయినును వచ్చి మరణాదు 12-26 నిమ
ముల కచ్చిడినది బయలు దేరెను. బొంబాయినుండి ఆంధ్రు
లైన కాస్తీరి మా స్త్రీమగు 9 తేదీన బయలు దేరెను.
(ఆ. ప్రె.)

పాట్నలో నేటిపు వైద్యకళాశాల

పాట్న, జనవరి 12:—పాట్నలో అయుర్వేదతిర్థి
కళాశాలను స్థాపించుటకై స్థానిక స్వపరిపాలనా ప్రభుత్వము
మంత్రి వర్గము వారొక్క స్త్రీమగును తయారు చేయుచున్నది.
ఈయాయుర్వేద కళాశాలకు ప్రతిసంవత్సరమును 15,500/-
ఖర్చును. (ఆ. ప్రె.)

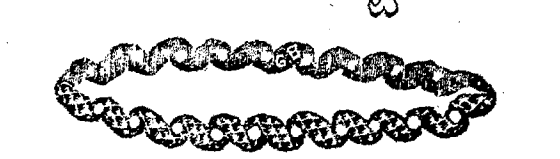
కేల్కారుగారి సాగమునకు కామతుగారు నిలుచుట

పూనా, జనవరి 12:—కేల్కారుగారి రాజీనామావలన
భారీయైన సాగమునకు ఆ సెంట్రీలో సెంట్రలు డివిజను తరఫున
బి. యస్. కామతు గారు అధ్యక్షులుగా నిలుచుందురు. వీరు
లిబరల్ పక్షమునకు చెందినవారు. మొదటి ఆ సెంట్రీలో సభ్యులు.

బీహార్ ప్రభుత్వ మార్పులు

పాట్న, జనవరి 12:—బీహారు బిహార్ ప్రభుత్వములో
విద్యాశాఖ కార్యదర్శియు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు నిదివరకు
ఒక్కరే యుండిరి. ఇప్పుడా పనులను ప్రభుత్వము
వారు చేయుటకు నిశ్చయించిరి. పారిశ్రామిక డైరెక్టరు
పనికి మనుష్యులు కావలెనని ప్రకటించబడినది. ఏప్రిల్ నెల
లో ఎవరో యువకుని నియమింపబడుదురు. (ఆ. ప్రె.)

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జులై 1 కి మజూరి రు 4-0-0 మాత్రమే
దైవము కట్టించుచున్నది. అప్పుడినున్న పని
తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంటి,
యొప్పదమునూ సరే మీ కవసరము చేయవలె సవరనుల ధర
ప్రకారం సామ్యు వాపసు యివ్వబడును. కోరువారికి కేల్కారు
పులితముగా పంపబడును. 2489-1201

గోలుబేంగిల్లు మేకుపాక్యరింగ్ కో

18 జనవరి ను తయ్య కావలసింది, సామ్యు వాపసు మద్రాసు,

గౌ. నవాబులి చౌదరిగారికి విందు

కె. సి. రాయ్ చౌదరిగారి రిచ్చిరి
కలకత్తా, జనవరి 12:—బెంగాలు ఎగ్జిక్యూటివ్ కాన్సిలు
సభ్యుడైన గౌ. నవాబులి చౌదరిగారికి కె. సి. రాయ్చౌదరి
గారు గొప్ప విందు నిచ్చిరి. యూరపియను, హైందవతద్వోగు
లును, వర్తకులును పెక్కుండు వచ్చిరి. నవాబుగారికి స్వాగత
మిచ్చుటలో చేప పరిశ్రమనుగూర్చి వారు చేసిన కృషినిగూర్చి
చెప్పిరి. వ్యవసాయము పరిశ్రమల గూర్చిన సమస్యలను ఎక్కువ
జాగ్రత్తతో పరిష్కరింపజేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

నిషేధ ప్రచార సంఘముది. బ. రామచంద్రరావుగారు

కలకత్తా, జనవరి 12:—నిషేధ ప్రచారము సలుపుటకును
అట్టి అభిప్రాయముగల హిందువుల సంఘ మొకటి స్థాపించు
టకు ఢిల్లీలో 29 వ తారీఖున శ్రీయుత ది. బ. మోచర్లరావు
చంద్రరావుగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ మాడును. గొప్పవారు
చాలమంది నాయకులు, యూరపియను అమెరికనునిషేధవాదు
లు స్త్రీ పురుషులు పెక్కుండు వత్తురు. ఈ సంఘముతో
హిందూ స్త్రీల సభయొకటి జరుగును. మొదట మ హాత్ముడు
ఇచ్చెలుఖానుగారి బీగము అధ్యక్షతవహించును. హిందూదేశము
నందలి అన్ని ప్రాంతములనుండియు సిలోను బర్సాలనుండియు
ప్రతినిధులు వత్తురని ఎంచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

వర్తకపు లెక్కలు

పాట్న, జనవరి 12:—బీహారు బిహార్ రాష్ట్రముల
కు ప్రత్యేకముగా వర్తకపు లెక్కలను తయారు చేయవలయు
నను ఉద్దేశము నలహాపచాములోనికి వచ్చుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

తృతీయ కుక్కుట ప్రదర్శనము

రంగూను, జనవరి 22:—బర్మాకోస్ట సంఘమువారిచే స్థా
పించబడిన ప్రదర్శనము నిన్న జ్యూబిలీహాలులో ప్రారంభమైన
ది. ఈసాయంకాలము ముగిసినది. గవర్నరుగారు గిన్నెలను బ
హుమతులను విజయము సొందినవారికి పంచిపెట్టిరి. గాంజలు
సతి హార్వోర్డు బట్లరుగారిచే నీయబడిన నాలుగు సంపాదించె
ను. నిరుడు 165 గురును 450 మంది ఈసంవత్సరము పొట్టికి
నిలిచిరి. ఈసంవత్సరము ఫిల్లలను విడిగా బహుమతులున్నవి.
వానికి 29 గురు పొట్టికి నిలిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

గౌ. సర్ గిమ్మడు దంపతులు

రాజ్యపరినిధికి అతిథులు

అలహాబాదు, జనవరి 12:—గౌ. సర్ గిమ్మడు అల
హాబాదు కోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారును వారి సతి
యు డిల్లీ వెళ్లిరి. అక్కడ వారము రోజులునురు. రాజ్యపతి
సిధికి అతిథులుగా నుందురు. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు మహారాజుగారు

యాత్రలకు వెళ్లుచున్నారు

బెంగు రు, జనవరి 22:—కొన్ని పత్రికలలో ప్రచు
రించినట్లు మైసూరు మహారాజు
వాడు ఢిల్లీలో సంస్థానాధీశులసభకు అధ్యక్షత వహింతురను
మాటకల్లునుని రూఢీగ తెలిసినది. శ్రీవారిపక్షము బరోడా వెళ్లు
చున్నాడు. అక్కడనుండి ద్వారకకును, అలహాబాదుకు, కాశీకి
వెళ్లి తరువాత తిరుగుదలలో కోల్కతానుంచి పూరిహారుగా మా
ర్చి మొదటి వారములో మైసూరు చేరెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వర్తక పరిశ్రమల మహాసభ

భారతీయ వర్తకసంఘ పాదరక్షింప జరుగును

బొంబాయి, జనవరి 12:—భారతీయ వర్తకసంఘపు
యాజమాన్యమున ఢిల్లీలో 19, 20 వ తేదీలలో లాహోరుకాలా
సారికిమనులూ గారి అధ్యక్షత క్రింద పారిశ్రామిక వర్తక
మహాసభమాడును. హిందూదేశమునందలి వర్తక, పరిశ్రమలయం
దు భారతీయ అభిప్రాయమును ప్రాదీకరింపుటకు ఒక కేంద్రసం
ఘము స్థాపించుటయే దీనియొద్దేశము. చాలవర్తక సంఘములు
ఈసభాసభను ఆయప్రదముగా జరుపుటకు వాగ్దానముజే
చేయున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీశారదానికేతనము - గుంటూరు

భూరివిరాళము

శ్రీశారదానికేతన భవన నిర్మాణమునకును మూలధనము నకును చందాలు వసూలుచేయుటకై కార్యదర్శులు పున్నవలక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారును, పున్నవలక్ష్మీబాలయమ్మగారు మదరాసు వచ్చియున్నారు. నేటిదినము శ్రీమతి తిరుమల భాగ్యలక్ష్మమ్మగారుశారదానికేతనభవనములో ఒకగడికను ఖరీదు పూచారు ఈ 1000-0-0 ఒక వెయ్యిరూపాయలు భరించుటకు వాగ్దానముచేసి శ్రీవిద్యమందువారికిగల అభిమానమును వెల్లడించి యున్నారు.

పున్నవలక్ష్మీబాలయమ్మ, కార్యదర్శిని.

3-1-26

స్క్రీనుకమిటీ విచారణ

ఇండియనుసాంధర్మ్య గావలెనని సాక్షులుజెల్పుట ఢిల్లీ, జనవరి 12:—

నేడు స్క్రీనుకమిటీ ముగ్గురసాక్షులను విచారించెను. లక్ష్మీ విశ్వవిద్యాలయపు వైసు ఛాన్సలరు డాక్టరు జి. యస్. చక్రవర్తిగారు విద్యార్థులు సైనికవృత్తిలో జేరుటకు ఆకర్షముగ నుండునంతటి ప్రచారము దానికి లేవందుకు నగచి తనకు పాఠశాలలతోను, కళాశాలలతోను, విశ్వవిద్యాలయములతోను జీవితమంతయు సంబంధమున్నదని యీ సైనికవిషయమై ఒక్క నోటిపైనను వచ్చినపాపమున బోలేదని చెప్పిరి. ముఖ్యముగ విద్యాలయమునందు ఇంటర్మీడియేటు కళాశాలలందు ఉన్నత పాఠశాలలందు యీ ప్రచార ముండవలయును.

మైసూరు ఇకనము జర్నలు సంపాదకులగు హయ వేదనరావుగారును ఢిల్లీ సెంటుస్ట్రీవెన్సు హైస్కూలులో సుపాధ్యాయులగు జే. సి. ఛట్టర్జీగారును డేరాదూను పద్ధతిని ప్రస్తుతించుచు చేతనైన విద్యార్థులు అందు జేరుటకు జీతములను తగ్గించవలెనని కోరిరి. బాంబయ్ భారతపీఠం జీవితములను బోధింపవలయునని వారు కోరిరి. ఇండియను సాంధర్మ్య కావలెనని వారు కోరిరి. ఛట్టర్జీగారు అదిభారత సాంప్రదాయాను కూలముగ నుండవలెనని కోరిరి. ఇందు జవాబు సైనికోశాంగి యొక్క నిరాడంబరత్వమును, బ్రిటిషు సైనికుని ఆత్మంత సామర్థ్యమును జేరవలయునని వారు కోరిరి. (ఆ. ప్రె.)

సం॥ రాష్ట్రప్రభుత్వ మంత్రిగారు

ముగ్గురు మంత్రులు నియమింపబడి రను వదంతి

అలహాబాదు, జన. 12—ఇంకను ప్రభుత్వ ప్రకటనము గాకపోయినను సీతాపూరు జిల్లాలో బిస్వసునుండి శాసనసభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడిన కున్వరు రాజేంద్రసింగు గారును, అలహాబాదునుండి శాసన సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడిన నవాబు మహమ్మదు యూసఫుగారును సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునందు మంత్రులుగ నియమింపబడిరని తెలియుచున్నది. ఇదివరలో నున్న ఒక్కమంత్రి రాయీ రాజేశ్వర బాలిగారికి లోడు వీరిద్దరును నియమింపబడిరి. ముగ్గురు మంత్రులను సం॥ రాష్ట్రములలో నియమించుట కిదియే మొదటిసారి. (తంతివార్త)

అమృతసరస్సుపుర పాలక సంఘము

గురుద్వారాసంఘముపై వ్యాజ్యము

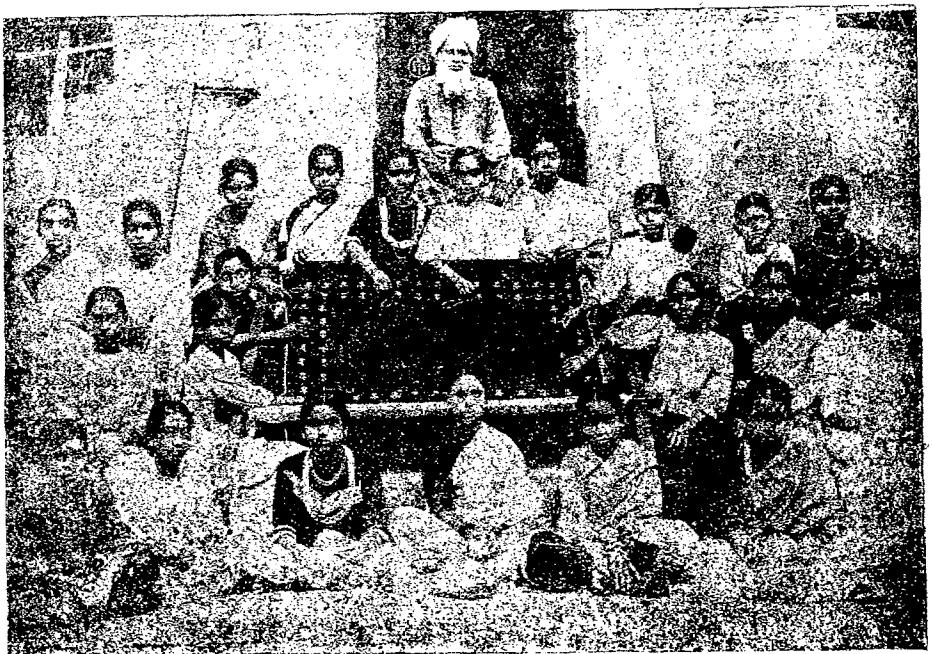
అమృతసరము, జనవరి 12:—పురపాలక సంఘమువారు ఉపసంఘమువారు చేసిన సలహాల ప్రకారము శ్రీ గుర్దవార ప్రబంధక సంఘమువారిపై పురపాలక సంఘమునకు రెండిన భూమిని అక్రమించుకొన్నందులకు వ్యాజ్యము వేయ నిశ్చయించిరి. మూడు పండుగ దినములలో మత్తుపదార్థముల సమ్మకూడకు అను సంఘమువారు చేసిన తీర్మానమును తిరిగి ఆలోచించ బడినదిగా తీర్మానించినవారు కోరగా నిరాకరించిరి. నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్య ననుసరించి పదిరాత్రిపాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

శారదానికేతనము, గుంటూరు

సంక్రాంతిభిక్షల నొసగి, ప్రోత్సాహపరుపుడు.

కుట్టుతరగతి

చెమ్మకీ కుట్టుతరగతి

పంజాబు శాసనసభలోని శిక్కు సభ్యులు

గుర్దవారా సంఘపు తీర్మానమునకు వేచి యున్నారు

లాహోరు, జనవరి 12:—నిన్న ప్రచురించినట్లు పంజాబు శాసన సభలోని శిక్కు సభ్యులు ఈకోజున కూడిరి. అది వారమునాడు మంత్రిత్యమును ఖైదీలను విడుదలచేకు ఒప్పుకొన కూడదు అను తీర్మానమును ఆలోచించుకొనుటకు కూడిరి. సభ రహస్యముగా చేయబడెను. శిరోమణి గుర్దవారా ప్రబంధక కమిటీవారి కార్యదర్శిగారి వద్దనుండి కమిటీవారు తీర్మానమున పర్యంతము చేచియుండవలసినదను ఉత్తరము రాగా తీర్మానమును మరల ఆలోచించక, నవలివేయుటకును చాలమంది 5 గంటలసేపు తీవ్రమైనచర్చ తరువాత ఒప్పుకొనిరి. వ్యతిరేకించిన వారు ఒప్పుకొనినవారు చేసినది తెలివితప్పువ యనియు అనవసరమనియు చెప్పిరి. ఇది కేంద్రసంస్థకు విడిచిపెట్టబడినది గనుక వారి యజ్ఞ కొరకు చేచియుండును. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే ఉపసంఘము

బొంబాయి, జనవరి 11:—రైలు రైల్వేయందు ఇంజనులు పెట్టెలు మొదలైన వాటిని విరామిత్తు చేయమై విచారించుటకు రైల్వేశాఖవారిచే ఏర్పాటు చేయబడిన ఉపసంఘము సర్ విస్సెంటు లేమనుగారి అధ్యక్షతన నుండును. జి. ఐ. పి. రైల్వే ఇంజనీరు రేచిగారు ఈ ఉపసంఘముందు సభ్యులుగా నున్నారు.

ఆర్థిక స్థాయి సంఘము

బడ్జెటు అంతముల గొన్నింటి నిర్ణయించుట

ఢిల్లీ, జన 12—ఆర్థికస్థాయి సంఘము నేడు మొదటి సారి సమావేశమై బడ్జెటును సంబంధించిన విద్యా, ఆరోగ్య, భూశాఖల యంత్రములను పరిష్కరించెను. ఇందు దక్షిణాఫ్రికాకు బోయిన పొడిపను రాయబారమునకు నైన 75000రూపాయల ఖర్చుకట్టి గలను. ఈ ఖర్చు అనవసరమనియు, యిది ఎరకు ప్రభుత్వమువారికిగాని ప్రజలకుగాని దెలియని అంతములను వేసిగాని యీరాయభారము కనుగొనబాలవనియు, యిందులకు రాయబారమే అనవసరము లేననియు భారతసభ్యులు ఆక్షేపించి నటుల దెలియుచున్నది. దానిపై నీ యంత్ర ముపసంహరించు కొనబడెను. కేపు కమిటీ వారు హోండిపార్లమెంటు బడ్జెటు అంతములను దర్శింపవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

వంగదేశపు గవర్నరుగారు

రోటర్స్ క్లబ్ లో నువన్యసించిరి

కలకత్తా, జనవరి 12:—రోటర్స్ క్లబ్ లో నేడు ఉపన్యసించుచు గవర్నరుగారు శిక్షావ్యతి, ఉపయోగము, దుర్వినియోగము, శిక్షనింతవరకు మానవుని నడతకు మార్పుగలను, ఈవిషయములగుర్చి మాటాడిరి. శిక్షభయము కలిగించును. బలవంతముచే అలవాటు చేయును, కాని నైతిక అభివృద్ధిని కలుగజేయునుంచినమాత్రము కలుగచేయును. అది నిరుపయోగము విడువదగినది. వంగదేశమునుగుర్చి మాటాడుచు శిక్షాస్మృతి ఇక్కడ ఏమాత్రమును పయోగపడలేదు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

శ్రీ సంతాపి పంతుల యగటుచే, ఆంధ్ర దినపత్రిక వెలువడదు. సంపాదకుడు.

సత్యవాక్కు

దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవా రెంతటి దురాగతముల కొడిగట్టినను, వారి నితరు లెంత సమర్థించినను, సత్యము దానియంతట యదయే వెలువడక మానదు. అక్రమమును చిరికాలము దాచివెట్టుటకు వలనుపడదు. ప్రిటోరియాబిషప్ గు టాల్పుట్టుగారు పత్రికలకు వ్రాసిన లేఖాసారాంశము, విదేశవార్తలలో గనుపించును. నూతనముగ నిర్మించుచున్న ఆసియాచట్టము గాంధీ-స్మట్సు ఒడంబడికకు సంపూర్ణముగ భంగకరమని బిషప్ గారు చాటిరి. హర్జిగాజి ప్రభృతులకు దక్క, నిష్పక్షపాతహృదయలెల్లరకును ఒడంబడిక మూల చేదము గావింపబడెనని తట్టకమానదు. బిషప్ గారు చెలిపినటుల దీని నొక చింపి కాశితముగ భావించి మూలద్రోసిరి. తా నాడినమాటను తప్పి నయెడల, దక్షిణాఫ్రికా గౌరవము మాయమగుట యగాక, తెల్లవారి మాట నిక నెన్నటి కయినను నమ్మ వీలుగలదాయని, శ్వేతేతరులకు గల సందేహము మరింత ప్రబలమగు నని, బిషప్ గారు చెలిపిన సంగతులను నిం చుక కనిపెట్టవచ్చును. తెల్లవారి జీవితవిమోచము గూర్చియు, వారి నాగరిక మహిమగూర్చియు గోరంతలు కొండంతలు నేయువారు, వారి గౌరవమును కాపాడుటకు ప్రయత్నింపవలయు గద. తెల్లవారి శీలమునకు భంగము కలుగకుండ జూచుటకు, బ్రిటీషువారు సయితము బాధ్యులైయున్నారు. కాని, ప్రస్తుతసందిగ్ధసమయ మున ఇంగ్లండు మానము వహించుట విచిత్రము. దక్షిణాఫ్రికా కు తన యిచ్చ వచ్చిన చట్టమును నిర్మించుటకు హక్కుగలదని రాజ ప్రతినిధిగారు సరిపెట్టుకొనుట శోచనీయము. గోళ్ళ ప్రభువుగారు దక్షిణాఫ్రికా సమస్య ఆరిక సమస్యయని చెలుపుచు తెల్లవారిపట్ల సానుభూతి జూపుట యంతకన్నను ఆశ్చర్యకరము. దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను పరిష్కరించుట కిది మార్గము గాజాలదు. సత్యమును వారికి నిర్భయముగ నెరుకవరచి ధైర్యముతో ప్రవర్తించుట హైందవ పరిపాలకులవిధి. హర్జింజ ప్రభువుగారు వెనుకజూపిన స్థైర్యము నిప్పటి రాజప్రతినిధి జూప లేకుండుటచే పరిసితులు విషమమయినవి. రిడింగు ప్రభువుగారి ప్రతిపాదనము దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు ఆశాభంగమును తెల్లవారికి మిగుల ప్రోత్సాహము గలిగించినటుల చెలియుచున్నది.

ఆసియాచట్టము కేవల నిర్బంధ చట్టమనియు రంగుభేదమును స్పష్టముగ సూచించు చున్న దనియు భాగతీయులవలన ఏదియో యుష్కదము గలుగునని అనవసరముగ భయపెట్టుచున్న దనియు బిషప్ గారు సూచించిరి. ఆసియా చట్టమును నిరసించుట కింతకన్నను వేరు నిదర్శన మేమి గావలయును? ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బిషప్ ప్రభృతులవలె ఖండితముగ నిరసించినను కొంత మేలుండును. బిషప్ గారి లేఖ దక్షిణాఫ్రికాయం దిపుడే కొంత కలవరము బుట్టించినటుల దోచును. భారతీయులపట్ల ద్వేష మూనడి "కేపుటయిమ్ము" పత్రిక బిషప్ గారి వాక్యములగాంచి రోషముజూపుట వింతగాదు. వీరి ఆరోపణలు నిరాధారమని చెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువా రీచట్టము నుపయోగించినపిమ్మట గాని, యిందలి మంచి చెడ్డలను విచారించుటకు వీలులేదని హెచ్చించుచున్నది. కాని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడికలను వాగ్దానములనే తృప్తిపరచుముగ జూచుచుండ, నిర్బంధశాసనములను ప్రయోగించుటలో విచక్షణజూపెదరా? ఇట్టి అక్రమముల కొడిగట్టి, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారు తాత్కాలికముగ కొంతలాభమును సంపాదించవచ్చును. కాని అచిరకాలములో ధర్మము తలయెత్తి అధర్మమును అక్రమమును పారద్రోలక మానదు. సత్యమేతుదకు విజయముగాంచి తిరును.

ఇరిగేషను చట్టము

ఇరిగేషనుచట్టముగూర్చి సెలెక్టుకమిటీవారు సావధానచిత్తులై యోచించియుండిరి. మద్రాసు శాసనసభవారు బాగుగ చర్చించి, అనుకూలమగు సవరణల గావించియుండిరి. ఇట్టిచట్టమును ప్రభుత్వమువా రంగీకరించుటకుమారుగ, మరల కొన్ని మార్పుల సూచించి, శాసనసభకు తిరిగిపంపుట ఏ మాత్రము యుక్తముగలేదు. శాసనసభవారు తమ గౌరవము నీ సమయమున కాపాడుకొనుట యవసరమని చెలుపనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు సూచించిన సవరణలు ప్రజలహక్కుల నింకను తగ్గించి, అభివృద్ధి నడ్డగింపగలవు. శాసనసభవారు రంగీకరించిన చట్టమునందు, ఏరూలును గావించినను శాసనసభవారి యనుమతి పొందవలయు నని గలదు. ఇందువలన, ప్రజలకు విశ్వాసము గలుగుట నిశ్చయము. ప్రభుత్వమువారు దీనిని తీసివైచుటచే, ప్రజలహక్కులను భంగపరచిరి. ఇరిగేషను చట్టపు ముఖ్యసూత్రము నిరాకరింపబడెను. పీసల్ రేట్లను విధించుటకు కలెక్టరు విచారణ నలు పవలెనని యుండగ, ప్రభుత్వమువా రెవరయినను విచారింపవచ్చు నని మార్పులలో, ప్రజలహక్కులకు భంగము కలిగించిరి. కుడిచురమ్మతు పద్ధతి నిర్బంధపద్ధతి. దీనిని అమలులో పెట్టుటకు ఇరిగేషను ఆఫీసరునియైనను లేనియెడల, అక్రమములు జరుగవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు సూచించిన మార్పు ప్రకారము ఏరివిన్యూ ఆఫీసరునియైనను, తుదకు గ్రామమునసబయినను యాయధికారమును చలాయించవచ్చును. ఇందువలన ప్రజలకెంతటి యిబ్బందిగలుగునో యూహింపవచ్చును. నిర్బంధము వలంబించక ముందు, యిట్టి యాచార

మిదివరకు గలదాయని, విచారింపవలయు నని చట్టము చెలుపుచున్నది. అట్టి విచారణతో జనిలేదని ప్రభుత్వమువారు సూచించుట కడు విచిత్రము. ప్రజలకికరక్షణ యుండజాలదు. ఊటవలన గలిగెడి తడుపుకు పన్ను గట్టనక్కరలేదని చట్టము చెలిపియుండ యీ మినహాయింపునుగూడ ప్రభుత్వమువారు దీసివేయ గోరుచున్నారు. సివిలు కోర్టుల అధికారమును ఇరిగేషను చట్టము కొంతవర కయినను నిలిపెను. ప్రభుత్వమువారు సూచించిన సవరణలు యీ లాభమును తీసివైచుట మిక్కిలి శోచనీయము. ప్రజలు తమహక్కులను స్థిరపరచుకొనుటకు మార్గము గనుపింపదు. ప్రభుత్వమువారు ఇరిగేషను కాలువను మరమ్మతు జేయనందువలన పల్లపు సాగు జరుగనిచో రెమిషను గోరుటకు చట్ట మధికార మిచ్చుచున్నది. ఈ విషయమున బాధ్యతను నిర్ణయించుటకు సివిలుకోర్టు కధికార మియబడెను. కాని ప్రభుత్వపు సవరణ యిట్టి హక్కును తొలగించుచున్నది. ఉర్దూ కేసులో ప్రీవీకౌన్సిలు వారిచ్చినతీర్పు భూములకు గల అనాది నీటిహక్కులను ఖాయపరచెను. ఇరిగేషను చట్టము ఉర్దూతీర్పును తలక్రిందుల జేసియుండెను. ప్రభుత్వమువారు గావించిన సవరణలు చట్టమిచ్చిన స్వల్ప సౌకర్యములను గూడ తొలగించుచున్నవి. పట్టా భూములలో ప్రవహించెడినీటి యుపయోగమునకు చట్టము పన్ను విధింపకుండెను. ప్రభుత్వము వారిట్టి మినహాయింపును దీసివైచి అవసరమగుచో వీనినిగూడ స్వాధీనపరుచుకొన వచ్చునని సూచించుచున్నారు. ఈరీతిని శాసనసభాభిప్రాయమును త్రోసివైచి, ప్రజలహక్కులను తొలగించుటకు జేసిడి ప్రయత్నములు నిందార్హములు. ఇట్టిసితిలో, మదరాసు శాసనసభవారు ఆత్మగౌరవమును ప్రజల హక్కులను ఎంతవరకు కాపాడెదరో చూడవలయును.

మద్రాసు పరిశ్రమలు

1924-25 సంవత్సరపు మద్రాసు పారిశ్రామిక నివేదిక ఎప్పటియట్ల నిరుత్సాహకారణమగుచున్నది. బ్రిటీషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు చెన్నపురి పాల్గొనుటవలన, డబ్బు దండుగయగుట దప్ప, ఇతరలాభములు గలిగినటుల దోచదు. వెంబ్లీ ప్రదర్శనమే వట్టి తమాషాగ పరిణమించెనని ఇంగ్లండులో నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. దీని వలన బ్రిటీషు కోశమునకు మాత్రము తీరని నష్టము వాటిల్లెను. మద్రాసు పారిశ్రామిక సహాయ చట్టమువలన లాభము గలుగదయ్యెను. రాజమండ్రి కర్నాటిక్కుమిల్లుకు మాత్రము ధనసహాయము జేయబడెను. కాని ఇందువలన కంపెనీ పరిసితులు బాగుపడలేదని, ప్రభుత్వమువారే సూచించిరి. ప్రభుత్వమువారు ఎంచదగిన పరిశ్రమలను నెలకొల్పి యుండలేదు. మాల్ట ఆహారములగూర్చి పరిశోధనల జరిపినను, ఫ్యాక్టరీని నిర్మించుటకు వీరు బూనుకొనలేదు. కేరళ నట్టు, మద్రాసు సిరాఫ్యాక్టరీలకు మాత్రము లాభము చేకూరెను. శోడు ఫ్యాక్టరీని మూసివేయవలసివచ్చెను. కూనూరులో శాము ఫ్యాక్టరీ గూడ నిరుపయోగమయ్యెను. దీని మూలమున 23681 రూపాయలు నష్టమువచ్చెను. తామి

వ్యవస్థాపక లేఖలు

నత్రై నవల్లి

(మికవిలేఖరి)

నత్రై నవల్లి గ్రామమున గత 10 మాసములనుండి లోకల్ ఫండు కమిటీ సమయముగా నున్న మాన్యు. శ్రీ. సి. వి. నరసయ్య నాయకుగారు 1-1-26 తేదీన స్వర్ణములయిరి.

వీరిసతీమణి శ్రీమతి నాగమ్మగారు భర్తజీవించియుండగా తనమానవ్యక్తి వినియోగించి ఉపచారములు సలుపుచు, భనవంతురాలయ్య తనకున్న అమాల్వాభరణముల ధరింపవలెనని భర్తతత్వరయ్య జిజ్ఞాసతో కాలము గడుపుచుండెను.

భర్తమరణము ననింపజాలక నాటమండియ అనగా 1-1-26 నుండి అప్పపానముల పూర్తిగ విసర్జించి క్రమేపి కుప్పించి 17-1-26 తేదీన పరలోకమున భర్తనుజేరజూరెను.

అమెకలేవరమును నిందు ఊరేగింపుతో శృణానవాటి కకు గొనిపోయిరి. అనాడు బాజారున ఇసుకజేసిన రాలకుండు నంత జనము. ప్రతివారూ ఆరంభకుల మరణమునకు ఆశ్చర్య విషాదముగ్న మనసులైరి.

వాణిజ్య లేఖ

(వ్యక్తియ విలేఖరి)

ఆర్థిక స్థితి

జాంబాయి, 9-1-26:— ఇంజనీరియల్ బ్యాంకు రేటు డిశంబరు 8 వ తేదీనుండి 5% /

బ్యాంకు ఆఫ్ ఇంగ్లండు రేటు డిశంబరు 8 వ తేదీనుండి 5% /

డిశంబరు 31 వ తేదీని వెలువడిన కరెన్సీ స్టేటుమెంటు ప్రకారము మరెండుకోట్లు రూపాయల నోట్లు చెలామణియందు పెట్టబడెను. మొత్తము అక్టోబరునెలనుండి యంతవరకు చెలామణిలో పెట్టిన నోట్లు 9 కోట్లు. ఇన్ని నోట్లు చెలామణి యందుంచుటవలన వర్తకులకు హెచ్చు ఒత్తిడి కలుగలేదు. అప్పటికి బ్యాంకులలోని గవర్న మెంటు డబ్బు ఊహించి 550 లక్షలు మాత్రమే కనబడుచున్నది. బ్యాంకు రేటు మాత్రము నూటికి 6 చొప్పుననే యున్నది.

బంగారము నిలువ 7 లక్షల కులములు. నుమారు 30,000 కులముల దినమునకు ఖర్చు. కానుఖిరీదు రూ 13-4-9. ఈవారము ఇండియాలో దినముతిచేసిన కానుఖి, బారుబంగారము మొత్తము రూ 821,242 వెండి దినమునకు ఖర్చు 270 బారులు. ఇచ్చట నిలువ 2500 బారులు. నూరు కులములు ఖిరీదు హెచ్చు రూ 72-2 లున్న తక్కువ రూ 71-8 లు. వచ్చేడివారములో రూ 125,000 పానుల వెండి దినముతియగును. ఈవారములో దినముతిచేసిన వెండి 1029 బారులున్న రూపాయలు 122,831

ప్రతి

ఈ సంవత్సరపు ప్రతిపదం బాగుగనే యుండెను గాని అకాలపు వర్షముల వలన కొంతవఱకు తగ్గియుండెను. ప్రతినాడెముకూడ కొంత చెడెను. ప్రతిమిల్లుల స్థితి విషాదముగ నున్నది. ఇంతవరకు 9 మిల్లులను ఆపివేయవలసి వచ్చెను. నుమారు 15000 నుండి మరల పనిలేక యున్నారు. తక్కిన మిల్లుల స్థితికూడ యేమి బాగుగలేదు. ఇంతకు పూర్వము లాభములను పొందియున్న కంపెనీలుతప్ప తక్కిన మిల్లులకూడ ఆపివేయబడునని సంజేహము కలుగుచున్నది. కరెన్సీ వెంటనే మంచిస్థితిలో నుంచినగాని మిల్లులు పనిజేయజాలవు. విదేశపు కాంపెటిషను హెచ్చుగనున్నది. జపాను, ఒకవైపునను, ఇంగ్లండు ఒకవైపునచాల లాభముల పొందుచున్నది. జపానీయులు చాలచాకగవారిగుడ్డలను అమ్ముగలుగుచున్నారు. వారి మిల్లులను రాత్రింబగళ్లు పనిజేయుచున్నారు హిందూజాతీయులలోని వర్తకములో ఇంగ్లీషువారిని ఓడించుచున్నారు. దేశీయమిల్లులకుకూడ చాల నష్టమును గల్గించుచున్నారు. అందుచే వెంటనే గవర్న మెంటు వారు తనచర్యను తీసికొని జపాను దుస్తులను ఇండియాకు రానీయక ఆపినగాని హిందూజాతీయు మిల్లుపరిశ్రమ అనుగంటునని భయము వాటిల్లుచున్నది. ముఖ్యముగ బొంబాయి మిల్లులు నాశనము చెందును.

గుంటూరు

(మాన్యువలేఖరి)

పుష్కరిస్థానములు

జనవరి 10:— శ్రీ జగద్గురు పుష్కరిస్థానమువారు గత నెల 28 వ తేదీన యావట్టామునకు విజయముజేసి యుండిరి. శివాలయముదరినున్న బొడ్డావారి ధర్మసత్రమునందు శ్రీవారి పీఠమున నెలకొల్పిరి. శ్రీశ్రీహమా నేటివరకు శ్రీవారి కవిచ్చి న్నముగ భిక్షులు, పాదపూజలు జరుగుచున్నవి.

శ్రీస్వామిలవారు పత్రమున కరుదెంచినప్పటినుండి యు ప్రజలలో మాతనప్రబోధము బయలుదేరినది. అందు ముఖ్యముగా నది వైశ్యులలో వెల్లివిరిసినది. వైశ్యులోగరులు మొన్నటివరకు శ్రీవారికి పూజాదికముల జేయక గురుభిక్షార్ ప్రబోధకములకు కరపత్రప్రచురణ పూర్తిగా నడిపిరి.

ఇటీవల కొందరు వైశ్యభూమియల భిక్షులజేయదమని నుద్యమించినపుడు వారిలో కొందరు సత్సంగహమునకు గడంగవమని దెల్పిరట. అందుచే శ్రీ బొడ్డా వెంకటరత్నముగారు రేపటిదినము భిక్షు జేయవలసి, ఈలోజన దేవ్యాటికత్తెరు గారికి నొక పిట్టను యిచ్చిరట. దానిలో వారు తమ వైశ్య భోదరులు కొందరు తమను ఆటంకపరచుచున్నట్లు గందరగోళము గూడ జరుగుటకు నూచనలు గలవనియు తానభిక్షు చేసినందువలన కొందరు ప్రాణవిసర్జన జేయుదురను కింవంటి గలవనియు దానివలన గల్గు ఫలితములకు తాను యుత్తరవాది గాబాలననియు వివేచించినట్లు దెలియుచున్నది. మాడివిజనల్ ఆశీసరుగారు వెంటనే వైశ్యులలో ముఖ్యుల 8 గురు లిలిపించి అట్టిని జరుగకుండ చేయుటకు పూచీ కత్తుల దీసికొనినట్లు దెలియుచున్నది. పట్టణ మంతయు శ్రీవారి యాగమనముచే నతి యాత్సహముతో నలరారుచున్నది. శ్రీస్వామివారితో పర్యటనము జేయుచు జనులకు భక్షిజ్ఞాన ధర్మసత్రముల జేసి స్వధర్మ తత్పరుల జేయుచున్నవారు నగు శ్రీమల్లాది కామక్రిష్ణశాస్త్రి చయనులవారు తమ నాగమ్మతమను వర్షించేయుచున్నారు.

శ్రీవారు రెండుమాడు రోజులలో యావట్టామున వదలి పరిసర గ్రామములకు వేంచేయుదురని దెలియచుచున్నది.

సర్కిల్ యిన్స్పెక్టరుగారిపై కేసు

8-12-25 తేదీన కోరూరి లక్ష్మీపతిరావుగారి ఇండియన్ పోస్టాఫీస్ 218,342 పెన్సనులక్రింద మాస్టర్ యిన్స్పెక్టరుగారిపై ఆక్రమమైన రికార్డును తయారుజేసినందులకును, తనభార్య మరణానందర్యములో ఆశాస్త్రియమైన అరెస్టుచేసి నందులకును, సబ్ మేజిస్ట్రేటువారియెదుట నొక నభియోగమును దీసికొనివచ్చెను.

4 వాయిదాలు వేసినతరువాత న్యాయాధిపతి డి. సి. సి. 203 క్రింద దానిని డిఫిమిస్ చేసెనారు. లక్ష్మీపతిరావుగారు ముఖల జిల్లాకోర్టులో దానికి రివిజకోపిటిషను పెట్టుదురని దెలియచుచున్నది.

అనాయాసమరణము

గుంటూరులో క్రొత్తపేటలో చాలకాలమునుండియు విద్యాశాలను నడుపుకొనుచు నిష్కళంకజీవితమును గడపుకొనుచు ఆపేటవాసులకు ముఖ్యముగ వైశ్యబృందముకు గురువులగ నుండిన శ్రీయంత్ర మోడక కృష్ణయ్యపంతులుగారు దివంగతులైనందుల కెంతయు చింతించుచున్నారను- గతనవంబరుమాసములో వారు పురపాలకసంఘభ్యుత్సాగా యెన్నుకొనబడిరి వైరుల బెడరింపులకు లక్ష్యముజేయక స్వధర్మమును జక్కగ నడుపుకొనెను. వారి కొకతమనగుసుకు యొకకుమార్తెయును గలరు. వారి మాన్యుకు భగవానును శాంతిని కేసురచేయును గాత.

తుని

శ్రీరాజావారి హైస్కూలు పురాతన

విద్యార్థి సంఘము

శ్రీ తునిరాజావారి హైస్కూలు పురాతన విద్యార్థి సంఘము తాలూకు 12 వ వార్షికోత్సవము యీనెల 23,24 తేదీలను జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది గాన పై హైస్కూలు పురాతన విద్యార్థులందరును వచ్చి ఉత్సవమును జయప్రథముగ జరిపింప ప్రార్థితులు.

మద్దాల గంగారామయ్య, మామిడి వెంకటరమణ, (కార్యదర్శులు.)

బందరు

(వ్యక్తియవిలేఖరి)

మున్యసిపల్ వ్యవహారములు

జనవరి 11:— సిన్సిడాయం బందరు మున్యసిపల్ సంఘసమావేశము 5లం జగన్నాధరావు నాయకుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగినది. 16 సభ్యులు హాజరైరి.

మాడుమాశములు సభలకు హాజరైనాని కారణమున, మాజీ టి లక్ష్మీనరసింహారావు సాహసకారిస్థానము భాగ్యమైనది. వారి స్థానే తిరిగి వారి నే యెన్నుకొనిరి.

పేటఇమామ్, దినవహి హనుమంతరావుపంతులు, శిక్ష్కాని బాలాశరావు నాయకుగార్లు తేమాకోగ్యవారములో నుత్సవముల సేర్పాటు చేయుట కుపసంఘముగ నియమించిరి.

కొల్లిపర వెంకటరమణయ్య, దినవహి హనుమంతరావు గార్లును ఆస్పీశ్యసంఘములో సభ్యులుగ నెన్నుకొనిరి.

మాసీఅండుకో వారి రు 184ల బిల్లులో 18 రూపాయల మాత్రమే కాన్సిలువారు మంజూరు చేసిరి. ప్యారీ అండ్ కంపెనీవారి 300 రూపాయలబిల్లు చర్చకు వచ్చినది. కంపెనీవారు పంపిన ర నూ గడబ్బులలో నొకటి భారీగనుండెను. ఈ సంగతి వారికి తెలియచేయగా, నిండుడబ్బు నొకదానిని పంపిరి. భారీ డబ్బును ఖరీదు యియ్యజాలమనెడి యుద్దేశముతో కాన్సిలువారు బిల్లును మంజూరుచేయ నిరాకరించిరి.

1922-23 లో ప్రింటింగ్ టెండర్లగమన్న మహేశాశ్రయవారు తమబిల్లులో విరగగోసిన మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకు కోర్టులో దావాతెచ్చిరి. ఎజండాలో నీయంతము లేనందున కాన్సిలుర్లు చర్చించు వలనుపడవనినను వైర్యముగా రిడియే ఆఖరు అంతము కావున చర్చించవలసినదని కోరెను. అంతట కాన్సిలువారు వ్యాజ్యములో వాదించి నిలబెట్టుకొనుటకు వైర్యముగారి కధికారమునిచ్చిరి. ఇంతటితో సమావేశమును పూర్తిచేయక, వైర్యును గారితరవిషయములను దే మొనరిడిరి. కొందరు సభ్యులకు కష్టము జనించినను, వైర్యుగారు సభను కొనసాగించిరి. శ్రీల ఆస్పత్రికి శ్రీ వైద్యురాలిని తాత్కాలికముగ నియమింపవలసిన విషయము చర్చకు వచ్చెను. అడపా నుబ్బారావునాయకుగారు నెలకు రు 75 ల జీతముపై తాత్కాలికముగ మగ అసిస్టెంటు సర్జనును నియమింపవలసినదని శ్రతిపాదించిరి. తాత్కాలికముగ గౌరవోగ్యుని నియమించులెనని దినవహి హనుమంతరావుగారు సవరణ దెచ్చిరి. సవరణ వీగిపోయి, శిర్కానము నెగ్గినది.

డిశంబరు రెండవ తేదీన కృత్తి వెంటి లక్ష్మీనారాయణగారు కొన్ని ప్రశ్నలను వైర్యుగారికి ఉత్తరువుల నిమిత్తము పంపిరి. ఇంతవరకు వైర్యుగారు రేలజబాబుల నియ్యలేదని లక్ష్మీనారాయణగారు ప్రశ్నించినను, వైర్యుగారు జవాబుల నియ్యలేదు. నానాటికి మున్యసిపల్ వ్యవహారములు ప్రజలలో ససంతృప్తిని పెంపొందించుచున్నవని ఆశ్చర్యములేదు.

హిందు హైస్కూలు

మాపురములోనున్న హిందు హైస్కూలును సెకండు గేడుకాలేజిగ మార్పుటకు ప్రయత్నములు కావింపబడుచున్నవి. ఈ యుద్దేశముతో రు 12,000 ల చందాలు వేయబడినవిని తెలియచున్నది.

అడయూరు ప్రదర్శనము

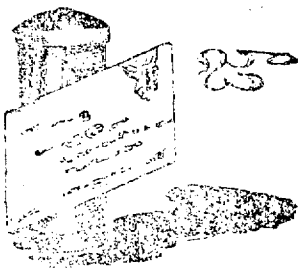
డిశంబరు మాసములో జరిగిన అడయూరు ప్రదర్శనములో ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల విద్యార్థులు మన్ననలు గాంచిరి. కవుతా ఆనందమోహనశాస్త్రియొక్క “సుజాబుడు” జ.మల్లయ్య యొక్క “నీలకంఠ” ప్రమాద కుమార చుట్టగారియొక్క “గౌరీ శృంగము”లకు రు 85, రు 100, రు 100 లు మూ.ల్య. ములు లభించినవి. కళాశాలలో ప్రారంభింపబడిన చిత్రకళాశాల యొక్క వైశవానరయందే యిట్టిమన్ననలు లభించుట భావ్యభివృద్ధి కిది నూచనయనుట కేమాత్రము సందియములేదు.

బందరు

గవర్నరుగారి రాక

బందరు ధర్మపాఠశాల కార్యదర్శి శ్రీవేమారి రాంజీ రావుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఈనెల 6వ తేదీ బుధవారపు ఆంధ్రపత్రికలో, గవర్నరుగారు బందరులోని మాధ్వపాఠశాల వాటి కోశ్వన సందర్శమున అధ్యక్షత వహింప రానున్నారని మిస్సోనరీయవిలేఖరిచే పంపబడినవార్త ప్రకటింపబడినది. అయ్యది నిశ్చేతుకమనియు గవర్నరుగారు రాగల సందర్శములేమియు లేవనియు తెలియజేయుచున్నాను.

సాక్షి

ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘము, సాధారణసభ.

ది 21-1-1926 గుంటూరు

ప్రకటన

ది 21-1-1926 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు గుంటూరులో కాంగ్రెసు కార్యాలయమున యాక్రిందివిషయములు చర్చింపబడుటగాను ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోప సంఘమువారి సాధారణసభా సమావేశము జరుపబడును. సభ్యులెల్లరును దయచేయ గలంపులకు కోరుతున్నాను.

(1) కామ్యూనిస్టు కాంగ్రెసు తీర్మానములు ముఖ్యముగా యాక్రింది విషయముల గూర్చి ఆమలులో పెట్టుటకు ఆవసరమగు కార్యవిధానమును నిర్ణయించుట. ఆ. కాంగ్రెసు సభ్యత్వము, ఆ. నిర్వాహక కార్యక్రమము. ఇ. రాబోవు శాసన సభల ఎన్నికలు.

(2) ఆర్థికవిషయము.

(3) 1923-25 ఆదాయపు పట్టికలు.

(4) అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము యెన్నికల గురించి కడప, చిత్తూరు జిల్లాల నుంచి వచ్చిన ఆక్షేపణలు.

(5) ఇతర విషయములు.

గుమ్మడిదల మొకటనుబ్బరావు.

సహాయకార్యదర్శి. ౧౧-౧-౨౬.

ధర్మాదాయముల బోర్డుకమిషనరు

గోదావరిజిల్లా సంచారము

సామర్లకోట, జన శి: ఆర్. నూర్యారావుగారు కమిషనరు 7వ తేదీనవచ్చి బండరులో రెండుముఖ్యమగు దేవాలయములు శ్రీ సీతారామస్వామి దేవాలయము, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయములను గూర్చి విచారింప వెళ్లెరి. ఈ దేవాలయలకు రూ 4000, 8000 రాబడి గలదు. సామర్లకోటలో రెండు దేవాలయములగూర్చి విచారింప జరిగిరి. ఈవిషయమున పూర్తిగ మదరాసులో విచారింపబడును.

ద్రాక్షారము

కమిషనరుగారు ఇనస్పెక్టరు అసిస్టెంటు ఇనస్పెక్టరులతో ద్రాక్షారముబోయి, అచ్చటి దేవాలయమునందు ఉచ్చి ద్వజస్థంభముల స్థాపనగూర్చి గ్రామముల అజ్ఞీలను, అర్చకుల విన్నపములను విచారించిరి. ఈదేవాలయమునకు అనుదినము చాలమంది యాత్రికులు వచ్చుచుండుట. శ్రీరాజా కాకర్లపూడి రాజగోపాల సరసరాజు బహదురుగారు(రామచంద్రపురము) యీదేవాలయమునకు బ్రష్టిలు, దేవాలయముద్వారమువద్ద ఉచ్చి నుంచుబుకై నిశ్చయించిరి. అనగా యాత్రికులవద్ద శిస్తు కనూలు తేయునట్లును. కావున ఉచ్చిని ద్వారమువద్ద నుంచరాదనియు కొందరి వాదము. కమిషనరుగారు రెండు గంటల కాలము విచారించి ఉచ్చి ద్వారమువద్దనే యుండవలెనని నిశ్చయించిరి. యాత్రికులు ఉచ్చిలో వేయుద్రవ్యము ధర్మకర్మలకు వినియోగింపబడు ననియు, లోన హారతిసమయమున యిచ్చునదే అర్చకులకు చెందుననియు నిర్ణయించిరి. ధ్వజస్తంభము స్థలము మార్చుటకు అజ్ఞీవారుడే అంగీకరించెను.

సాయంకాలము కమిషనరుగారు సామర్లకోటమీదుగ శిథాపురం బోయిరి. మువ్వటిస్థలములో రాజావారిపావణిక్రింద నున్న రెండు దేవాలయములకు జూడిరి.

వితాపురం

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయము శరీరాలనగూర్చి ఒక అజ్ఞీని విచారించిరి. కొందరు గ్రామములు దేవాలయము రాబడి చాల తక్కువ యని రి. తూర్పు గోదావరి ఇనస్పెక్టరును మిగిలిన విషయముల విచారింప గోరిరి. సాయం కాలము శ్రీ కుంతి మాధవస్వామివారి దేవాలయమును, కుక్క-శ్రీశ్రీశ్రీస్వామి దేవాలయమును జూచిరి. మహారాజావారు యీ రెంటికి రెండు పెద్దరథముల తయారుజేయించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖకుడు)

ఆంధ్రకేసరి

ఆంధ్రకేసరి పత్రిక చందాదారులకు యిందువలన తెలియపర్చుకొనున దేమనగా:—కడచిన రెండు మాసములనుండి నాళరీరాశిగ్రహము సరిగలేనందునను, దైవికముగా సంభవించిన కొన్ని అవాంతరములవల్లను, ముందు చేయుమండిన ప్రెస్సు నుండి, మరియొక ప్రెస్సుకు మార్చబడవలసి వచ్చుటయు, మున్నగు చిక్కులు ఒకేసారి తలపించినందున గతవారము, డిశంబరు నెలలలో ఆంధ్రకేసరిని ప్రకటింపబాలకుంటిమి. ఈవారమున ప్రారంభించుటకు యోర్పాట్లు కేసుకొంటిమిగాని, నాకు టుంబులంతయు యీవారముననే రోగముల పాలవుట తలపించెగను గనుక యీమాసాంతమునగాని పత్రిక ప్రకటింపబడదు. ఇందుకు చందాదారులు మన్నింప కోరుతున్నాను.

పేరాల నాగేశ్వరరావు-సంపాదకులు

(పోలాకి ఫిర్యాదాన్నిపాతకసభ)

ఈసభ అంపలాయి గ్రామములో బలివాడ జగన్నాథ పాతకల అగ్రాస నాథిపత్తయ్యను సమావేశమయ్యెను. సభాసభ్యులు, వెనుకవల్ల, పోలాకి, నందిగామ, అంతలామ, పెద అంపలామ, దండులమ్మిపురము, రేలసముద్రము లోనగు ఫిర్యాద గ్రామములనుండి 42 సభ్యులవచ్చిరి. శిష్టపాతక యావత్తులము యొక్కచరిత్రమును, శిష్టకరణాంధ్రకవుల చరిత్రములను, రాబోవు సాలూరు నిఖిలభారతశిష్టకరణ సమ్మేళనమునకు తోడ్పడుట గూర్చియు, దీర్ఘ కాలము సభాకర్తయమయిన, గంభీర వ్యాసమును సాహిత్యసరస్వతి డి. యశ. శర్మమహాశయులు ఒసంగిరి. శిష్టపాతకశాఖలో ప్రాచీన ప్రఖ్యాత కవులయిన, డిట్ల వెంకట్రాయ భిషగ్యులు, బెహరా అన్నయామాత్యుడు, సీతారామకవి, రామకృష్ణకవి డొంకాడ గోపినాథకవిరచించిన తాళపత్రగ్రంథములు శర్మగారి కిచ్చుట శిష్టులు ఒసంగిరి. హాస్యముతో సభముగి సెను.

బలివాడ వెంకటరత్నంపాత్రో

కార్యదర్శి

సారాప్తి బ్రాహ్మణ ౬-వ మహాసభ

ఈ జనవరి నెల 24-25 తారీఖున దక్షిణదేశంలో వుండే సారాప్తి బ్రాహ్మణ ౬-వ కాన్ఫరెన్సు మధుర నగరంలో సారాప్తి హైస్కూలు (కొత్తకట్టడమును ముందుగా నూతనముగా తేల్చున పందిరిలో) తిరుచినాపల్లి, పురైయూరు ఏ. క నన్నయ్యర్ హైకోర్టు వకీలుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును. ఈసభకు ముఖ్యములు.

వి. యస్. ముత్తుకృష్ణయ్యగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు. యస్. వి. శివరామయ్యగారు కోశాధికారి. ఆర్. రామస్వామి అయ్యర్, పి. యస్. పరశు రామయ్యర్. ఎ. యస్. లక్ష్మణయ్యర్, తిరు. కి. రామా, యం. యస్ రాజగోపాలయ్యగారు సెక్రెటరీలు.

నిర్వాహములు త్వరగా జరుగుచున్నవి. ఆహ్వాన సంఘ చందా రూ 10/- ప్రతినిధులకు రూ 2/- విజిటర్లకు రూ 1/- శ్రీలకు రూ 0.8-0. మాత్రము. ఈమహాసభతో స్వదేశీ ప్రదర్శనోత్సవము జరుగుటకు యోర్పాట్లు అయివున్నది.

జి. కె. బాలస్వామి అయ్యర్ వారు.

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాధ్య

మేనేజరుల ప్రత్యేక సమావేశము

పై మండల ద్వితీయముహూసభలో కావించిన సంఘసమ్మేళన తీర్మానము సభ్యులకు బోధపడునట్లు విశదపరచుకయ్య, ఆక్షేపకులకు తగిన అవకాశము లివ్వవలయునని తీర్మానించిన కారణమున తే 80-12-25 ది ఉదయము సదరు ఉపలపాడు గ్రామ దేవాలయ మండపమున మ-రా-రా-శ్రీ, ముత్తరాజు శేషయ్య పంతులు, వి. ఏ. యశ. టి. గారి అధ్యక్షతన ప్రత్యేక సమావేశము కావించబడి జరిగించిన తీర్మానములు:—

1925 న సంవత్సరము శివంబరు నెల 29 తేదీ సాయం కాలము జరిగిన టీచరు మేనేజరుల సమావేశసందర్భమున జరిగిన వికమత్తు తీర్మానము యీసభవారికి ఆమోదకరముగా నుండ నందున సదరు సభవారు సాధారణపాఠ్యాధ్యసంఘమువారి తో సమ్మేళనము గాకుండా యెప్పటినుండి ప్రత్యేకసభగా నుండునట్లు తీర్మానించుచున్నారు.

కనువేర్తి నారాయణయ్య,

కార్యదర్శి.

నాల్గవ ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసభ, పెద్దాపురం

ఆంధ్రరాష్ట్రమున సహకారోద్యమము తినిదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. సంఘములు నృద్ధియై సంఘముల ముఖ్యముల యూనియను లేర్పడుచున్నవి. యూనియనుల క్రమపద్ధతుల వడిపించుటకు జిల్లాసమ్మేళనములు, మండలములలో వెలయుచున్నవి. రాష్ట్రము త్రుముపై, మండల సంస్థలనుద్యమప్రచారమునకు ప్రోత్సహించుటకు తగిన రాష్ట్రీయ సహకారసమ్మేళనము ఏర్పడియుండలేదు. నామమాత్రముగ నున్నది. ఆంధ్రమండలములోని వివిధసహకార సంస్థలవార లెల్లరు సహకారోద్యమము ఆంధ్రదేశమున దశదిశల వ్యాపింపజేయుటకు సహకారోద్యమ ఉత్సాహములను, భావములు, ప్రజాశిలో పెద జల్లుటకును రాష్ట్రీయసంస్థ పునరుద్ధరింపవలసియున్నది.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సహకారసభలు అంతరించి అయిదు సంవత్సరములు కావచ్చినవి. ఈసభలను తిరిగి నెలకొల్పి ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకారసమ్మేళనమును పునరుద్ధరించు నుద్దేశముతో గత సంవత్సరము ఆరుద్ర గ్రామములో కూడిన అయిదవ గోదావరి మండలసభలో రాష్ట్రీయసభను గోదావరిమండల సహకారవాదులు పెద్దాపురమున ఆహ్వానింపవలసినదిగా తీర్మానించిరి.

ది. 31-1-1926 సం॥ రం తేదీన రాజమహేంద్రవరము న కూడిన ఆహ్వానసంఘసభలో ఫిబ్రవరి 4, 5 తేదీలలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకారసభ గౌరవనీయులకు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఆంధ్ర రాష్ట్రములోని జిల్లాసహకార సెంట్రలు బ్యాంకులు, సహకారయూనియనులు, సహకారసంఘములవారు తమ ప్రతినిధులను పంపించి సభను జయప్రదముగ జరిపింప వేడుచున్నాము. ప్రతినిధి రునుము 1 రూపాయమాత్రమే. ఆహ్వానసంఘమువారు ప్రతినిధులకు ఉచిత భోజనవతులను ఏర్పాటుచేయుచున్నారు.

సహకారోద్యమము పరభృతము కాకుండ స్వతంత్ర ఆధారపడి, ఆంధ్రదేశ ఆర్థిక, నైతిక, రాజకీయ, విద్యాపురోభివృద్ధులకు తోడ్పడునట్లు తన విధానము నేర్పరచుటకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర సహకారాభిమాను లెల్లరు యీసభకు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగ నిర్వహింప వేడుచున్నాము.

ఉత్తర ప్రభుత్వతరములు, వ్యాసములు, తీర్మానములు పంపగోరువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను. తీర్మానములు, వ్యాసములు, ఫిబ్రవరి 1 వ తేదీలోగా చేరవలెను.

శ్రీయుత గొర్తి లక్ష్మీనారాయణగారు ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి, పెద్దాపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. నరసింహదేవర సత్యనారాయణ

గొర్తి లక్ష్మీనారాయణ

ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు.

కోటప్పకొండ

అర్యులారా! మహావిజ్ఞప్తి. గుంటూరుజిల్లా నరసారావు పేట తాలూకా కోటప్పకొండ త్రిమాటాచలస్వామి దేవాలయపు మేనేజిమెంటు సరిగ నుండనందున నేను 2-8-25 వ తేదీన యిచ్చుకున్న అజ్ఞీని, ఈక్షేను హియరింగుకు నియమింపబడిన ఔచిత్యముల 6-1-26 తారీఖున కమిషనరుగారి హియరింగు నోటును, ఫిబ్రవరి 8 వ తారీఖునకు దేవాలయము తరఫున వసూలగు ధనమును తనికీజేయ, కోర్టువారుగావించు సన్నాహము కలబూత్రమైన తనకాటంకములేదని నుడివిన ధర్మకర్త జమీందారిగారి యొప్పులయియు, దేవాలయము తరఫున వసూలుధనమును తనికీజేయ బోర్డువారు తనసన్నాహముల 16-1-26 వ తారీఖునుండి చేయవలయునని నేను 7-1-26 వ తారీఖున డెట్టుకొన్న అజ్ఞీని విచారించి బోర్డువారు ఈక్రింది ఆర్డరును దయచేయించిరి.

అర్చకులకు జెందు ధనమును తనికీజేయ బోర్డువారు జేయు సన్నాహములకు ధర్మకర్త జమీందారుగారి జకీలున కావంతయు నాటంకములేదు. విషయమంత ఆర్డరు గానందున ప్రస్తుత ధర్మకర్త జమీందారు గారికి చెందుధనము విషయము రెండవ హియరింగు జరుగువరకు ఏ ఆర్డరు ప్యాసు చేయకూడదని ధర్మకర్తవారి వకీలు నుడివియిండిరి.

16-1-26నుండి శివరాత్రి చివరవరకు గుంటూరు హిందూరెలిజియన్ ఎండోమెంటు అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరుగారు కోటప్పకొండయొద్దనే మకాము చేయి కోరబడియుండిరి. ధర్మకర్తలతోను, అర్చకులతోను కలసి కానుకలు మొదలైన వాటిని నీచు జేసిన హుండిపెట్టెలలో వేయుటకు సదరు యిన్స్పెక్టరు గారు తన సన్నాహములు చేయవలెను. శివరాత్రివరకు, ఆ వసూళ్లు సురక్షితముగా నుండుటకు, మరల ఆర్డరు వచ్చే అంతవరకు ఆపెట్టెల తెరువకూడదు.

కిలారు బొల్లయ్య

స్వయముగ నెట్టి పరిశ్రమలను కొనసాగింప తల
పెట్టమని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు.
అటులగుచో పారిశ్రామిక శాఖవలని ప్రయోజన
మెదియో తెలియదు. ప్రత్యేక పారిశ్రామిక
మంత్రిని నిలిపియుంచుట వలన యుపయోగము
గనుపింపదు. ప్రజలు నూతన పరిశ్రమలను చేపట్టు
టకు వెనుకాడుచున్నపుడు ప్రభుత్వమువారిచ్చెడి
సహాయము నవకాశముగ గైకొనువారుదుగ
నుండురు. వస్త్ర పరిశ్రమగూర్చి ఆధునిక పద్ధతుల
నవలంబింప వలయునని ప్రభుత్వమువారు దెలు
పుటవలన నిశేపలాభ ముండదు. రాటపు పరి
శ్రమగూర్చి తలపెట్టకుండ ప్రభుత్వమువారు నేత
నభివృద్ధి గావించుట దుష్కరము. రాటముగూర్చి
వీరెట్టి సలహాల నీయకుండుట శోచనీయము. రాట
మనిన బనికెరాని జన్మిస్తుమంత్రులు యీ విషయ
ము నుదహరింప కుండుట మాత్రము వింతగాదు.
పింట్ గారిని బోరింగు విషయమును నేర్చుకొనుటకు
అమెరికాకు పంపియుండిరి. వీరినిమిత్రము ఖర్చు
మాత్రము విస్తారముగ జేయబడెను. వీరు కొని
తెచ్చిన బోరింగు యంత్రము లెంతవర కుపయో
గించునో ముందుగాని తెలియదు. తోళ్ల
పాతకాలకు తగినంతమంది దరఖాస్తులు పెట్టలేదని
తెలియుచున్నది. తూర్పుతీరమున కొబ్బరితాడు
నేతకు ప్రోత్సాహమొనగుటకు జేసిన ప్రయత్న
ములు సఫలముగావయ్యెను. పరిశ్రమలస్థితి యింత
లోపముగనుండుట, పారిశ్రామికశాఖకు గౌరవము
గాజాలదు.

హార్ని మెనుగారు : బొంబాయి ప్రజాసభ
హార్ని మెనుగారికి బొంబాయి నగరము
అత్యంతశారవ పురస్కరమును స్వాగతమొనగెను.
కార్పరేషను అధ్యక్షులు వారిని గౌరవించిరి. దేశ
నాయకులు తమసంతసమును వెలిబుచ్చిరి. స్వరా
జ్యసిద్ధికి తమ శక్తినంతను ధార బోసెదమని
హార్ని మెనుగారు వాగ్దానముజేసిరి. హార్ని మెను
గారు నేరము జేయలేదనుటకు, దేశ మేగ్రీవముగ
జూపిన మహద్గౌరవమే తార్కాణము. హార్ని
మెనుగారి ప్రతిష్ఠ, ప్రవాసమువలన వేయిమడుగు
లతిశయించినది. అధికారవర్గ ప్రతిష్ఠ మిగుల
క్షీణించినది. నిర్బంధములు నాయకుల గౌరవ
మును మాపజాలవని మరియొకమారు వెల్లడి
యయినది. ఇక నయినను నిర్బంధ విధానమును
మానుకొని ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చుచో, ప్రభు
త్వము ప్రజలకు ప్రేమపాత్రమగును. డాక్టరు
రూఢ్రధర్మగారు లాహోరులో ముచ్చటించుచు,
లేబరుపక్షము హిందూదేశమునకు న్యాయము
నలువ లేదనియు, జెంగాలు ఆర్థిక నెన్ను
ప్రయోగమున కంగీకరించుట అనివేకమనియు
రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను వెంటనే వదలి
వైచుట యవసరమనియు హెచ్చరించిరి.
ఇట్టి హెచ్చరికను సఫలపరచుట ప్రభుత్వమున
తెంతయో శ్రేయస్కరము. జెంగాలు గవర్నరుగ
లిట్టను ప్రభువుగారు కలకత్తాలో ముచ్చటించుచు
శిక్షలవలన మానవులకు మంచితనము నేర్పుట
సుకరముగాదనియు కేవల భయము గలిగించుటకు
దప్ప శిక్షవలన వేరు ప్రయోజనము లేదనియు
శిక్షావిధానమునందు నీతిబోధను గుర్తించుటకు
భావ్యముగ లేదనియు సూచించిరి. వీరివాదమే

నిర్బంధ విధానమునకు గూడ వర్తించును. నిర్బంధ
ములు మానవుల దృక్పథమును మార్పుట యసం
భవమని తేలుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రందుచే
నిరుపయోగమును సీమార్థమును ఎంతత్వరలో విడ
నాడిన సంత శ్రేయస్కరము.

మెక్సికో : నూతనచట్టములు
మెక్సికో ప్రభుత్వమువారు నిర్మించు నూతన
చట్టము ప్రకారము, కొంతభాగమునందు విదేశీయు
లెవరును భూమిని సంపాదించగూడదు. అక్కడ
భూమిని సంపాదించెడి మెక్సికోకంపెనీలలో నితరు
లెవరును భాగస్వాములుగ నుండగూడదు. ఈ భా
గమునందు విదేశీయుల కిదివరకు గల హక్కులను
వదులుకొనుటకు, పదిసంవత్సరముల గడువీయ
బడును. ఇట్టి నిర్బంధచట్టములు న్యాయమగునా
కావా యని విచారించ నక్కరలేదు. మెక్సికో
స్వతంత్రరాజ్యముగుటచే తన యిచ్ఛవచ్చిన
చట్టములను చేసికొనుటకు హక్కుగలదని, ఎచు
చున్నారు. ఇంతియగాక మెక్సికోకు సామ్రాజ్య
బాధ్యత లెవ్వి యు లేవు. మెక్సికోప్రవర్తనము
గాంచి, బ్రిటీషువారేమి, అమెరికనులేమి కలవర
పడుచున్నారు. ఇంగ్లండు అమెరికాలు తమ
అసమ్మతిజెప్పినవి. కాని బ్రిటీషు సామ్రాజ్య
ములో భాగముగు దక్షిణాఫ్రికాలో
హిందూదేశమును అవమానించుటకు
నిర్మించెడి చట్టమున కన్న, నిది అన్యాయము గా
నేరదు. ఈసంగతిని ఇంగ్లండు గ్రహించుట మేలు.
లేనియెడల మెక్సికోకు బంపెడి అసమ్మతి కేమాత్ర
ము విలువయుండదు.

తొనునివారణము
గంజాము, బల్లారి, అనంతపురపు తొనునివా
రణముగూర్చి వెలువడిన 1924 సంవత్సరపు
రిపోర్టునం దొక ముఖ్యవిషయము గనుపించును.
తొనునివాసములచే ఎడలో రాళ్లను బద్దలుగొట్టు
పని జేయుచుట క్రూర మను నభిప్రాయము
వ్యాపించియున్నదని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కాని
రివిన్యూ బోర్డువారును ప్రభుత్వమువారునుగూడ
యీపద్ధతిని సమర్థించుచున్నారు. ఇంతకన్నను
రాటములను సస్థయిజేయుట లాభకరమని కాం
గ్రెసు ప్రముఖులు గనుపఱచినను, ప్రభుత్వము
వారు తమ వెనుకటివాదమును మానకున్నారు.
అనంతపురంజిల్లానుండి అస్సామకు వెడలెడి
కూలీలసంఖ్య యధికముగ నున్నది. దీనిసాపుటకు
తగిన ప్రయత్నముల సలుపకుండుట శోచనీయము.
బల్లారి అనంతపురములందు ఇన్రిగేషను వర్కులు
దాదాపుగలేవనియే చెప్పవచ్చును. ఇందువిషయమై
శ్రద్ధ ఎప్పుడు గలుగునో తెలియకున్నది. తొను
నివారణబాధ్యత ప్రజాప్రముఖులవై గూడగలదని
గుర్తెత్తి, ఆంధ్రనాయకు లిందుకు బూనుట యవ
సరము. లేనియెడల, ప్రజలప్రేమను వీరు మార
గొనజాలరు.

గుంటూరు మ్యూనిసిపలు పరిపాలనము :
ప్రభుత్వవిమర్శనము
1924-25 సంవత్సరపు గుంటూరు మ్యూనిసి
పలు పరిపాలనమును విమర్శించుచు, ప్రభుత్వము
వారు చివరపాస్యరాలో నిటుల వ్రాసిరి. "రివిన్యూను
పూర్వముకన్న జయప్రదముగ వసూలుజేసినందు

కును, టీకాలఫలిత మభివృద్ధిమాచకముగ నున్నది
దుకును, ప్రభుత్వమువారు మ్యూనిసిపలు సంఘము
వారి పభినందించుచున్నారు. కాని పరిపాలనము
నం దన్ని శాఖలను యీవిధముగ పొగడ వీలు
లేనందుకు వారు విచారించుచున్నారు. శిశుమరణ
ముల హెచ్చుదల అసాధారణముగ నుండుటచే,
ఆవిషయమై ఎక్కుడు శ్రద్ధవహించుట యవసరము.
ఆఫీసు గుమాస్తాల నెక్కుడు బాగుగ
సూపర్ వైజు చేయవలసిన యావశ్య
కత గలదనియు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల విషయమై
చురుకుదనము జూపవలయుననియు కలెక్టరుగారు
వ్రాసిన రిమార్కులను కాన్సిలువారు శ్రద్ధతో
పరికింప వలయును. రిపోర్టు న్యాయమానము లాల
స్యముగ చేరెను."

వైద్యశాలలు
1924 సంవత్సరమున 766 వైద్య ప్రతిష్ఠాప
నలు పనిజేసెను. డిశెంబరు ఆఖరులోపుగ 58
గ్రామ డిస్పెన్సరీలను తాలూకాబోర్డు ప్రదేశ
ములలో స్థాపించుట కంగీకార మొనగబడెను.
145651 మందికి వైద్యాలయములలోపల చికిత్స
గావించబడెను. వీరిలో 89397 మందికి కుడిరెనట.
7036 మంది చనిపోయిరి. అంతకు పూర్వము
సంవత్సరమునకన్న మరణములసంఖ్య స్వల్పాతి
శయము జూపెను. వైద్యాలయములకు లోపలను
వెలుపలను చికిత్సజేయబడిన రోగుల మొత్తపు
సంఖ్య 86,48,125. ఆపరేషనులసంఖ్య వెనుకటి
సంవత్సరమునకన్న సధికముగ నుండెను. గౌరవ
వైద్యులను నియమించుపద్ధతి సంతృప్తికరముగ
బనిచేసెనని రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. గ్రామవైద్య
ాలయ విధాన మెంతవర కుపయోగించెనో, రిపోర్టు
బట్టి గ్రహింప వీలులేకున్నది.

ఇంపీరియల్ బాంకు
ఆరునెలలకు లాభము రు 3835100
బొంబాయి, జనవరి 12:—డిశెంబరులో నాభరసు 6
నెలలకును ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారు 3835100 రూపాయలు
లాభము కనుపరచిరి. జూనులోని మిగిలిన దానితో 8023000
రూపాయలగును. రాబడిపన్ను లేనినూటికి 16 చొప్పున లాభ
ముజేసెడిది. కలక్షలు నిజగతుక చేర్చబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

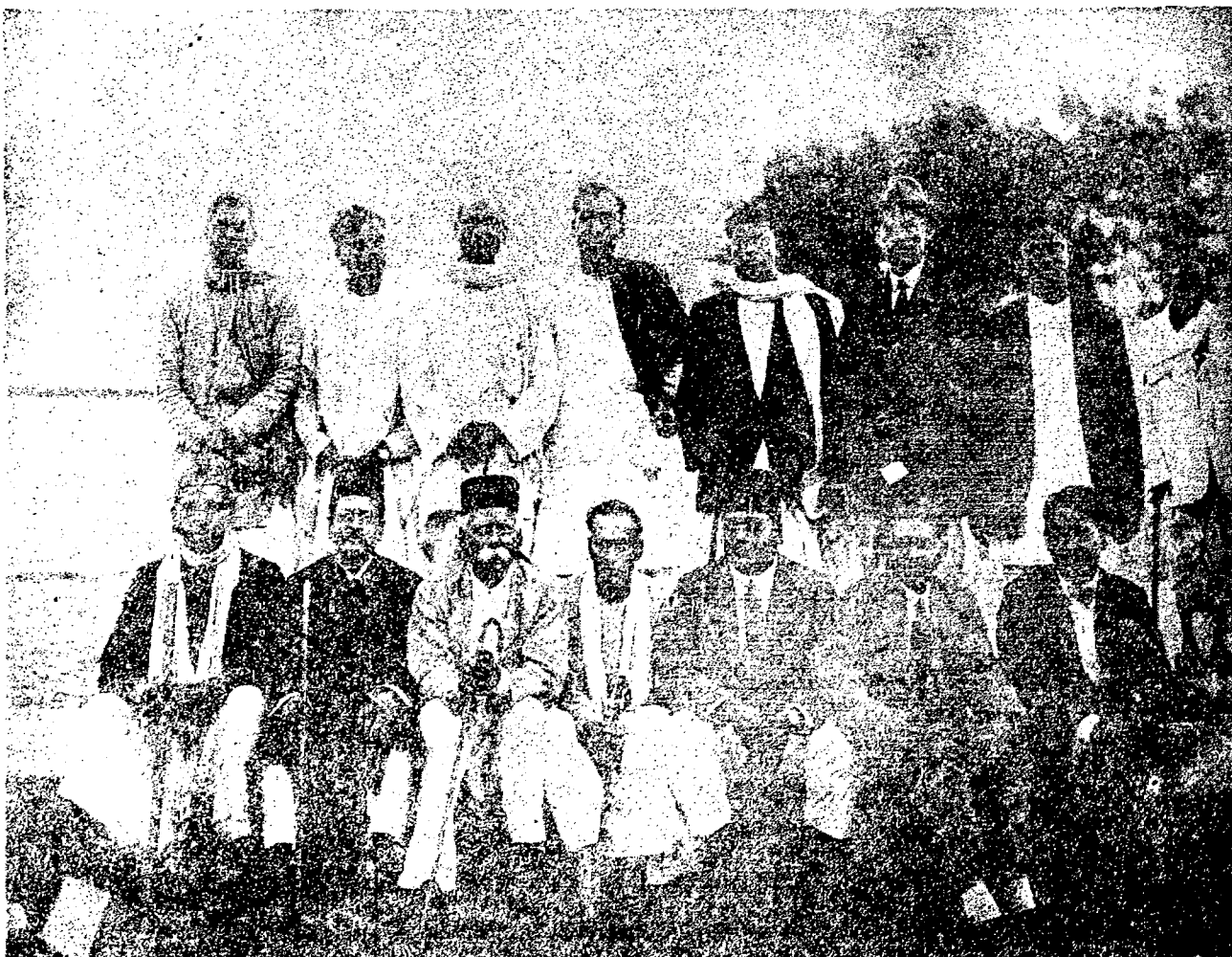
కోటప్పకొండ దేవాలయము
ధర్మాదాయముల బోర్డు నిర్ణయము
గుంటూరు జిల్లాలో నర్సరావుపేట తాలూకాలోని
ప్పకొండపైనున్న శ్రీ త్రిలోకేశ్వరస్వామి దేవాలయము
పరిపాలన పరిగాలేదని దెప్పుచు కిరీ బొల్లయ్యగారు 2-8-25
లేదిన హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డువారికి అర్జీపెట్టుకొనిరి.
కమిషనరుగారు విచారించునపుడు జమీందారు బ్రహ్మేశ్వర
వక్రియప్రసరి 8 వ లేదినకు దేవాలయమునందు వసూళ్లను
తేడికి జేయుటనుగూర్చి బోర్డువారు యేమి ఏర్పాటులు జేసినను
తమ కర్ణావరము లేవనిచెప్పెను. 7-1-26 లేదిన కిరీ బొ
ల్లయ్యగారు, జనవరి 16 నుండి తేడికి జేయుటకు యేర్పాటు
లజేయగోరుదు మరల అర్జీ పెట్టుకొనిరి.
బోర్డుకత్తరువు:—7 లేదీ. అర్చకులకు చెందు వ
సూళ్లనుగూర్చి బోర్డువారు ఏమి ఏర్పాటుజేసినను తమ కర్ణా
వరము లేదనియు, జమీందారు బ్రహ్మేశ్వరవక్రియ వసూళ్లను
గూర్చియిప్పుడెక్కము లేనందున ఉత్తరహిందూరాష్ట్రములో
యండిరి. గుంటూరులోనున్న అర్జీలందు ఇవన్నెవ్వరగారు జ
నవరి 16 వ లేదినండి కొటప్పకొండలో మకాముజేసి తిర
త్రి ఉత్సవమువరకును నుండవలెను. బ్రహ్మేశ్వరి అర్చకులను సం
ప్రదించి వసూళ్లన్నియు సీలువేయబడిన హుందీపెట్టెలలో
జేయించి తిరిగి ఉత్తరపురంపరకు జాగ్రతగానుండునెడను.

చెన్నరాజధాని విద్యార్థి మహాసభ

నేడు విశిష్టచంద్రపాలుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను

ఈ పటముమధ్యను విశిష్టచంద్రపాలుగారు (యం. యల్. ఏ) గలరు. ఇంకను ఆ. పానుగల్లురాజుగారును, ఏ. రామస్వామిమొదల్యారుగారును గలరు.

అఖిల.బారతపుత్రేడు కాంగ్రెసు

కూర్పున్నవారిలో మధ్యనున్నవారు బారిష్టరు వి. వి. గిరిగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి. ఇందు బొంబాయి, కరగోపూరు, అబ్కరు, కలకత్తా, షాలిమరు, జంషెడుపూరు, పూనాదేశములనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులుగలరు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

‘ఏషియాటికువిల్లు’

క్రిస్టియూ మతాచార్యుడు
టాల్బుటుగారి అక్షేపణ

కేపుటౌన్, జనవరి 12:—ఏషియాటికువిల్లు గాంధీ స్మట్టు బిడెంబికియందు జేసినవాదానములకు భంగముగ నున్నది. నమ్మకద్రోహముగ నున్నది. ఆ బిడెంబికి ప్రధానసూత్రములకు భిన్నముగ ప్రవర్తించిన దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు చురచరాధమును జేసినవారిగురు. ఉత్త చిత్తుకాగితముగ ఆ బిడెంబికిను జూచినవారగుదురు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు అడిగివచ్చిన గౌరవ హిసముగ ప్రవర్తించినవారగుటయేగాక శ్రవణమందున్న యూరపియ నేతరులను దేశము లన్నిటియందును శ్వేతముఖుని మాటను నమ్మురావని ఇదిచరమన్న అనుమానములు స్థిరపడును. భారత వర్తక పుష్కలలో ఆన్యాయమును తగ్గించుటకు కాననములను జేసిన ఎవరికిని ఆక్షేపణయుండదు. కాని ప్రస్తుతము ప్రవేశబెట్టుచున్న బిల్లు ఆసియావాసులను బాధించుటకు జాతి విభేదమును మనస్సులోనుంచుకొని జేయుచున్నది. కాన న్యాయమైనదిగాదు. భారతీయుల ఉపద్రవము అపారముగనుండు నను వార్తలు అన్నియు అతిశయోక్తిగాని వేరొందుగాదని టాల్బుటు మతాచార్యుడు చెబుచున్నాడు.

కేపుటౌన్మున్ద్రుతిక

ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—టాల్బుటుగారు క్రైస్తవుల నందరను ధిక్కరించుచున్నారు. క్రైస్తవజాతి నంతను ఎదుర్కొనుచున్నారు. కాని వారివాదము నిలవజాలదు. కొంతవరకు ఆయన వాదము నొప్పుకొనవచ్చును. రంగభేదమును జూపుట తప్పు ప్రభుత్వమువారికిల్లు నుపయోగించువానిమీద అంతయు ఆధారపడియున్నది. ఇది భారతీయులకు దుర్భరముగ నుండునో లేక వారికి సుపాదాయముగ నుండునో జూడవలసియున్నది. పుంగవులు డంగుగారిట్టికిల్లును ప్రవేశబెట్టినపుడు భారతీయుల ఆశయములకు చాక్కులను భంగము లేకుండ జేసెదనని అభియమొసగిరి. కాని డాక్టరు మాలను గారట్టి యభియమ నీయకున్న భారతీయులు అప్పుడు మొజిబెట్టవచ్చును.

ట్రాన్సువాలులో ఆసెవిదప భారతరాయబారులు కేపుటపును జేరిరి.

ఆయుధ విసర్జనసభ

సోవియటుల వైఖరి

లండన్, జనవరి 8:—వైసభకు జాతీయమితి ఆహ్వానమును జర్మనీ నిరాకరించుచున్నది చెబుచు సోవియటులవైఖరిని జాగ్రతగనిడెట్టి జామచున్నారని బెర్లినులోనున్న వైస్సరత్రి ఖావిలేఖరి చెబుచున్నాడు.

సోవియటుప్రభుత్వమువారి సభయందు పాల్గొనవచ్చునో జాతీయమితి ఆశలు అడుగంటినవచ్చుమాట. తత్రాపి పేసభ ఆశయములు భగ్గుచున్నమాటే.

ఆర్థికవిషయములచేతనే ఈసభవిషయమై పెనగులాడుటకు ప్రాచును మరితరచేతులకు కారణమైన దనుచున్నారు.

సాయుధప్రపంచములో జర్మనీ నిరాయుధురాలుగ నుండుట ఆసాధ్యము. ఆర్మ్యక్షణార్థము, కేట్రువుల యుద్ధద్రవము లేకుండు విషయములో జర్మనీకొరిన సమానస్వ్యములనుగూర్చి ఆలోచించెదరు.

జర్మనీ ఆయుధవిసర్జనము జేసినటుల ఇతరజాతులు చేయవలెను. లేదా తనఆర్మ్యక్షణము అవసరమగునంతవరకు ఆయుధస్థితిక నాకావశ్యపరికరముల నుంచుకొను ఏర్పాటులను జేసికొనుటకు వీలుగలుగజేయవలెను. ఇతరజాతులు బెర్లినును ఆయుధముల ననుసరించి జర్మనీగూడ యేర్పాటుజేసికొనుట ప్రధాన విషయమైను.

చీనా యువద్రవము

బోలిషివిస్టులకు గొప్పయవకాశము

లండన్, జనవరి 9:—చీనాపరిస్థితులనుగూర్చి వ్రాయుచు పికింగునుండి వైస్సరత్రికావిలేఖరిట్లు చెబుచున్నాడు: ముందు ఏమి జరుగునో ఊహించి ప్రయోజనములేదు. బోలిషివిస్టుసంబంధముతో తక్షణము అతివాదలపాలనము రావచ్చును. సోవియటుప్రభుత్వము వేర్పాటుజేయవచ్చును. సుంకములసభలో ఆసాధ్యమును మాచనలను ప్రవేశబెట్టెదరు. ఒకవంబడికలను వీచ్చివేసినవలెను సుంకములసభను, ఎక్స్ట్రాటెరియోరియాల్లీ కమిషను పరిసమాప్తమునొందునటుల ఆసాధ్యపు మాచనలను జేసెదరట. అట్టియుద్ధద్రవము గల్లునని యూహించుటకష్టము. కాని గల్గెగోళముగ పోటీగ పనిజేయు వివిధపక్షములవారు అట్టిబాధ్యతలేకుండ అనగా గుర్తించుండ చగ్యమిదికొని ప్రవర్తించుటకు అవకాశముండునని మరచిపోరాదు.

బొగ్గువిచారసంఘము

ముఖ్యముగ సాక్ష్యము దొరుకుననుచున్నారు
లీఫ్టు, జన 11:—బొగ్గు విచారసంఘమువారు కేపుటపు సమావేశమగుదురు. కొద్దికోజులలో మంచిసాక్ష్యము నిచ్చెదరనుకొనుచున్నారు.

బొగ్గుయజమానులు, గమలపనివాండ్లు ముందు బొగ్గువర్తకము పెట్టు సాగించవలెనో చెలియజేసెదరు.

గమలపనివాండ్లు జేయు సూచనలను యజమానులు చెబుచు నంగీకరింపను న్యత్యాసముండునట. గమలపనివాండ్లు గమలన్నిటిని ప్రభుత్వమువారి వశపరుచుకొనవలె ననుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు స్వల్పముగ బోక్తము కలుగజేసికొనుచు మామూలుగ యజమానులచేతనే గమలు పనిజేయునటుల ఏర్పాటుగావలె ననెదరు.

ఆగస్టికముగ అవాంతరము రానున్న కొద్దికోజులలోనే విచారణ పూర్తియగు ననుచున్నారు. విచారణ సంఘమువారు తమ నివేదికమును పిల్చరలోనో మార్చి ప్రారంభమునందో ప్రయోగించెదరు. ప్రభుత్వమువారి నివేదికను ఆలోచించి చగ్యను దీసికొనటకు రెండునెలలు వ్యవధియాయబడును.

బ్రిటిషు సుంకములు

జర్మనుల గోల

లండన్, జనవరి 8:—బ్రిటిషువారు క్రొత్తగ తమలాభములను గాపాడుకొనుచు విధించుచున్న సుంకములను జర్మనులు ఆక్షేపించుచున్నారు. దీనివలన క్రొత్తగ ఏర్పడిన ఆంగ్లో జర్మను వర్తకపు టాడెంబికి మంబు గలియుననుచున్నారు.

ఎక్స్ట్రా సంతకమును నిమిత్తము బ్రిటను స్వేచ్ఛా వ్యాపార పద్ధతులనుండి విస్తారము తొలగుచున్నది. దీనివలనను జూచిన భయముగనున్నది.

బ్రిటను ఆతిథింపరగ తమ సుంకములను ప్రవేశబెట్టి జర్మనులు సద్దుకొనుటకు అవకాశమునైన నీయవచ్చును. గొప్ప నష్టములు రాకుండజేసికొనుటకు గూడ అవకాశము నీయవచ్చును. విదేశీయుండి దిగవతి జేయువారిలాభము నిమిత్తమే బ్రిటనులో స్వేచ్ఛావ్యాపారమున్న దను ఊహలతో ఆదరును ఆక్షేపించుచున్నారు.

జర్మనులు 600 పరుగులమీద అపారముగ సంతకము కనులను విధించినసంగతిని, దిగుమతి లై సెన్సుల విషయమై జూపిన వివక్షణను తమకు లాభముగనుండుటచే చక్కగ మరిచి పోవుచున్నారు.

కోభంగారు

జింగా, జనవరి 11:—అలడకోభంగారు నేడు ఇచటకు వచ్చిరి. 18 తేదీని బయలుదేరిపోదురు.

ప్రాపంచిక బొగ్గు పరిస్థితులు

అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయమువారి

విచారణ

లండన్, జనవరి 11:—అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయమువారు జనీవాలో ప్రపంచములో అంతటను బొగ్గు పరిస్థితులను పేర్కొందుచున్నారు. ఈలోపుగ తాత్కాలికపు నివేదికమును నచ్చే కార్మికసభలో ప్రవేశబెట్టెదరు.

నర్ ఆస్టన్ చాంబర్లనుగారు

ఇకాపుయంబాజ్వరము

రప్పాలో, జనవరి 12:—చాంబర్లనుగారు కలవులను ఇటలీలో గడుపుచున్నారు. అచట ఇకాపుయంబా జ్వరము వచ్చెను. ఊపిరి తిత్తులు కొంచెము చెడెను. జ్వరము తీవ్రముగ యున్నది.

కర్నలుగిడ్డి

గారు 18 తేదీని మార్చియిల్లుకు బయలుదేరెదరు. అచోబునుండి ఇండియాకు వచ్చెదరు.

సోవియటులకు ప్రతికూలముగ కుట్ర బన్నుట

లండన్, జనవరి 8:—గ్రాండుడ్యూక్ నికలస్ తరఫున ఉక్రేనియాలో కుట్ర జరుగుచున్నదనియు రషియాలో ఆరు మన్న, తాత్కాలికముగ బసజేయుచున్న రషియా జారుపక్షపు సేనానులతో సోవియటు రషియా సంబంధమును సాగించుచున్నదని తెలుపుచున్నారు.

దక్షిణ వేల్సులో పనిలేనివారు

సంఖ్య చాలతగ్గుట

లీఫెల్లు, జనవరి 11:—దక్షిణవేల్సులో పనిలేనివారి సంఖ్య చాలతగ్గినది. పెప్టెంబరు ఆఖరున 145000 మంది పనిలేకయున్నారు. డిసెంబరు 31 వ తేదీకి 54000 మంది తగ్గును. బొగ్గువర్తకము అభివృద్ధియగుటచే సంఖ్యతగ్గునట. నూటికి 85 మంది గమలపనివాండ్లకు పనిగల్గెను. ఇంకా ప్రవేశములందుగూడ ఇట్లే వర్తకములో పెంపొందుచున్నది.

మెక్సికో భూమిశాసనములు

అమెరికను యభిప్రాయము

లీఫెల్లు, జనవరి 11:—మెక్సికోలో భూములనుగూర్చి విదేశీయులకు ప్రతికూలముగ శాసనములను జేయుటచే మెక్సికోలోనున్న బ్రిటిషువర్తకులకు నష్టముగనున్నది. అవిషయమును బ్రిటిషుఅధికారులు క్లిష్టతతో చించుచున్నారు. పరివాస్తలోగాని తీరక్షునగాని విదేశీయుడు కొన్నినియములను లోనై భూమిని గాని నీటినిగాని ప్రత్యక్షముగ స్వంతముగ సంపాదించరాదనుచున్నారు. ఈప్రదేశములో అట్టి అధికారమును సంపాదించు మెక్సికోకంపెనీలో సభ్యుడుగ నుండరాదు. ప్రస్తుతమున్న భూములను విదేశీయులు 10 కేండ్లగోపుగ వరలిపెట్టవలెను. అనగా ఆప్రదేశములందు విదేశీయుల పెట్టుబడియుండదు. ఈవిషయమై యునైటెడ్ స్టేట్సువారు చెబుచున్నంతలను ఆలోచించుచున్నారు. (బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారుగూడ తమయభిప్రాయమును మెక్సికోప్రభుత్వమువారికి చెలియజేసిరట.

యూరపులో వరదలు

భేమునది తీరిపోవుట

లండన్, జనవరి 11:—అన్నిచోట్లను భేమునదే తగ్గు పోవుచున్నది. పొలములు, రోడ్లు నీటినుండి బయల్పడుచున్నవి.

ప్యారిస్, జనవరి 11:—నేనునది పాయలన్నియు లీనీ పోవుచున్నవి.

హాలండులో గొప్పనష్టము

ఆముట్టర్డం, జన 11:—వరదలు తగ్గుచున్నవి. ఇసుక దిబ్బలను, జలదారులను బాగుచేయుటకు చాల దిబ్బలను. వరచలనల పనిలేకపోయినవారికి జీతము లీయబడును. నదులన్నియు చాలవరకు తీసిపోయినవి. నష్టముపారము. పెక్కు-ఇండ్లు పూర్తిగ కూలిపోయినవి. ఇండ్లలోనున్న వస్తువులన్నియు కొట్టుకుపోయినవి. ధైర్యముతో కాపాడినవారి నందరిని రాణి కొనియాడుచున్నది. నిలుచుటకు పంచలేనివారికి బసఇచ్చినవారికిని, వరదనుగ్గించుటకు పాటుబడినవారికి వందనను లర్పించెను. బాధనొందినవారికిని ఇసుకదిబ్బలను గాపాడినవారికి ఆర్థికవనము లంపిరి. తమ ఉత్సవమునిది తల్లి మియజడినసొమ్ము నంతిను వరదలచే బాధపడినవారినిమిత్రులు చాలియు ఆమెభర్త యొక వినియోగించెదరట.

కాగలవు. వికారము వైత్యము లేదు, కేషాశము చేర్చబడలేదు
అమృతాంజనం డిపో, మధురాను - భాగ్యం

సహకార పరపతి సంఘ రిజిస్ట్రే

రుల సభ

గ్రామసంఘస్థాపనతో రయితాంగము బాగుపడవలెను

కాల్యపుగారు అధ్యక్షత వహించిరి

జూలై 12:— సర్ విలరాసు ధాకా మిమోరియల్ హాల్లో జరుగుచున్న సహకార పరపతి సంఘ రిజిస్ట్రేషన్ 9 వ సభను వేడు బొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభము చేయించిరి. అన్ని రాష్ట్రములనుండి స్వదేశీ సంస్థానములనుండి హాల్ మండి రిజిస్ట్రేషన్లు వచ్చిరి. ఇంకా యశవంతి అధికారేతర సహకార ప్రచారకులుగూడ వచ్చిరి. 1906 నుండి 1913 వరకు ఆ స్పష్ట పుదు ఇండియా కోరేషన్లు వారి ముఖ్యపట్టణమునందు జరుగుచున్న యాసభ యిప్పుడు పునరుద్ధరింపబడినది. సంజాయిలీని సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రేషన్ హెచ్. కాల్యపుగారి అధ్యక్షత క్రింద 15 తేదీ వరకు జరుగును.

సభను ప్రారంభించునపుడు గవర్నరుగారు అతిథులకు స్వాగత మిచ్చుచు నిట్లుచెప్పిరి:— 21 సంవత్సరములలో సహకారోద్యమము స్వయంసహాయము పరస్పర సహాయము మిత్రవ్యయము అనునాశ్రయములను స్థాపించి గలిగినందుకు నేను సంతోషించుచున్నాను. ఇందువలన సామాన్యజనుల ఆర్థికపరిస్థితు లభివృద్ధి కెందుటయేగాక సంఘమంతటియొక్క నైతిక బలము గూడ అభివృద్ధి కెందుచున్నది. యువనయమున నీయుద్యమమునకు కష్టము సంభవించినది కాని దీని సిద్ధాంతములు సత్యము మీద నాధారపడి యున్నవనియు హిందూదేశములో కూడ దేశములన్నింటికీనీ యుద్యమము మేలు చేయగలవనియు రుజువైనది. బొంబాయిలో నీయుద్యమమునకు మొదటినుండి యు అధికారేతరులు చేయూతగానుండిరి. ఇప్పు డీయుద్యమమునకు ప్రభుత్వము వారిదై నాధారపడి యుండవలసిన స్థితి దాటిపోయినది. ఈ యుద్యమము ఎంతవరకు తనంతట తాను నిలిచి యుండగలదో అంతవరకు దానికి బలమెక్కువనును.

అధ్యక్ష కోవనాస్థానములో హెచ్. కాల్యపుగారిట్లు చెప్పిరి:— గ్రామసంఘ స్థాపనతో గాని రయితాంగముయొక్క స్థితి బాగుపడదు. క్రైస్తవము మాదిరి సంఘములు హిందూదేశములో అనుకూలముగానే యున్నవి. అట్టిసంఘములు జర్మనీలోనే లాభము చేయ గలిగినప్పుడు హిందూదేశములో కొన్ని ప్రత్యేచిత్తులు యిచ్చుటగూడ లాభకారిగ నుండుననుటకు సంశయములేదు. ఈయుద్యమముయొక్క అభివృద్ధి ప్రజలమొక్క నడవడిమీదను నాయమలయొక్క శక్తిసామర్థ్యముల మీద ఆధారపడియున్నది. ఇప్పుడు మిక్కిలి హీనవశో నున్న జీవిత పరిమాణమును హెచ్చుజేయవలెనన్న ఆర్థికముగా మంచి నాయకుడు దొరకవలెను. సహకార ప్రచారకులు గ్రామము లోని ఆర్థికపరిస్థితులను బాగుగా తెలుసుకొనవలెను. ప్రజలయొక్క జ్ఞానమును అనగా వ్రాయును జనుననేగాక వ్యవసాయము నెట్లుభివృద్ధి జేయవలెనో పథకపూర్వము చెప్పవలెనో వస్తువులను కొనుట అమ్ముట అనవసరముగా అప్పుతీయకుండుట మితిమీరిన ఖర్చుచేయకుండుట- వీటిలో జ్ఞానముభివృద్ధి చేయవలెను. సరియైన జ్ఞానము లేనిది జీవితపరిమాణములు హీనముగానే యుండును. ఇప్పుడార్థిక విషయములలో జ్ఞానము సరిగా లేనేలేదు. దీనితోనే దీనిని మిత భావములు భరించుటకు కష్టముగావున్నది. సాధారణ దృక్పథము ప్రాచీన గా మారినగాని ప్రజలు బాగుగా జీవింపజాలరు. గ్రామములలోని ఆర్థికపరిస్థితులను ఏవిధమైన వ్యవసాయము సరిపోవునో నిశ్చయించి బాగుగా పంటలుపండించుట వ్యవహారపద్ధతులను బాగుగా తెలుసుకొని ప్రజలను సరిగా జీవించునట్లు చేయుట సహకారప్రచారకులధిమోక్షము. అనగా విద్యాప్రచారము చిరకాలము జరుగవలెను. దానికి ఫలముకలుగకపోదు. మామూలుపద్ధతులను వదిలి రాజకీయవేత్తలుగూడ మనకు సరియైన ఆర్థికపద్ధతులతో సహాయము చేసెవరని నమ్మెనను. వ్యవసాయ దారులయొక్కయు చేతిపనిచాండయొక్కయు పరిస్థితుల నభివృద్ధిలోనికి తెచ్చుటకై యీ సహకారోద్యమము మాకు ప్రోత్సహమొసంగునని నమ్మెనను. (అ. ప్రె.)

బుర్మింగుహాల్లో సుతాదాత్యవసము, తదితర పూజారులకు విరాజము పడెను. ప్రస్తుతము క్యాంటన్మెంట్ ప్రధాన సుతాచార్యుడు బోకర్లము కలుగజేసికొనలేదట.

డాన్ నష్టపరిహార విధానము

1925 లో ఇచ్చిన సాము

బెర్లిన్, జనవరి 12:— 448,000,000 బంగారుమార్కులు, రొబుము పరిహారముగ జేరినది. ప్రాంతము 178,000,000 బ్రిటిషు సామాన్యమునకు 69,000,000. ఇటలీకి 220,000,000, బెర్లిన్మును 850,000,000 మార్కులు మట్టివని. సంవత్సరాంతమున 880,000,000 మార్కులు నిల్వజేలెను.

తర్కితో రాయబారములు

బ్రిటను ఎత్తు

లీడ్స్, జనవరి 11:— కాన్ఫరెన్స్లో సర్ రోనాల్డు రిడ్స్ గారు అంగోరాకు బోయెను. వసూలు తీర్చునట్టి అంగీకారమునకు లభి కేయనలెకన్నది. అందుచే తర్కికత్తను రాయబారిని బ్రిటిషు ప్రాంతమునకు పంపుచున్నారు. తురుష్కు ప్రభుత్వముతో చర్చించి ఎట్లుజేసిన బాతిసమితివారి మనోలు తీర్చు తర్కికంగీకారముగ నుండునో చెప్పికోనుటకే లిండే గారిని అంగోరాకు పంపుచున్నారు.

ఆస్పత్రులందు వాయువార్తల

పరికరములు

లండను ఆస్పత్రిలో అమర్చుట
లీడ్స్, జనవరి 11:— లండను ఆస్పత్రిలో వాయు వార్తా పరికరములను అమర్చిరి. రోగులకరవున నట్లుపట్టకత్తు వు నందకములర్పించెను.

మయాజాతి బాలిక

బ్రిటిషువిచిత్రవస్తుప్రదర్శనకార్యాలయమున
12 వందల బాలిక

లీడ్స్, జనవరి 11:— బ్రిటిషు హిందూరాస్ నుండి మి చె లు హెడ్జన్ గారు 12 వందల బాలికలను లండనుకు తీసికొనివచ్చిరి. లండనులో అందరును ఈమెను జూచి ఆనందించుచున్నారు. ఆజిల్ పేరు ఎమిలియా నాస్టెజా. మయాజాతి ఇంకెయను కన్య యనుచున్నారు. బ్రిటిషు మూజీయములో యువవ్యశించుచు హేడిజన్ గారు వారికి ఆపిల్లను జూపిరి. చూచుటకు మంగోలియా పిల్లవలెనున్నది. కపి లవర్లను గలిగియున్నది. నిబాటాకోవద్దగ శిశులమైనాన్ని పర్యవ ప్రాంతమునను గ్రామములో జన్మము గాంచెను. ఇవట నేపడి పోయి శిశులమైన రాళ్లను హేడిజన్ గారు కనుగొనిరి.

మయాజాతివారు పూర్వమెంతయో నాగరకము గలవారట. చాల విశ్వగ్రమ్మ వనభవించిరి. వీరి దేశములో చాల నగరములుండెను. మహానగర 2000 సంవత్సరముల నాటిది. వీరి తొంకిపుడు 50 మంది మాత్రమున్నారట. వీరు అసాధారణ తెగవారట. వీరియందు సంవేదనముగానిదయగానిగన్పించు ఎవరి కిని. ఎంత బాధపడుచున్నను విచారమునుగాని బాధనుగాని మా పరు. ఒకమార్తైన వయ్యోమొక్రోయని ఎరుగరు. కాని ప్రతి దానియందును ఏదో మహత్త్వమునని తలంచెదరు. వీరు మనో నిశ్చయము లేకపోవుటచే అంతరించుచున్నారట.

వెంచి మంత్రివర్గపు సందిగ్ధావస్థ

సోషలిస్టు కాంగ్రెసుత్రిశ్చానము
ప్యారిస్, జనవరి 12:— ప్రభుత్వముతో పాల్గొనుటకు తనుపత్తునునను విస్తారముగ అధికార మిచ్చినచో, తమరకోరిన ప్రకారము పనవులు లభించిన సోషలిస్టుపక్షపు కాంగ్రెస్ వారు 17266 నురు అనుమతులుగను 1331 నురు ప్రతిహతులము గను ఓటునిచ్చిరి. 16 నురు ఓట్లులేదు.

బ్రియండుగారి ప్రత్యుత్తరము
ప్యారిస్, జనవరి 10:— ఎన్నికలైనపిదప బ్రియండు గారి యధికారమున కుపద్రవము లేకుండజేయుబిల్లును ప్రవేశ పెట్టెదరనుచున్నారు. ముందు ఈబిల్లును ఆమోదించినపిదప ఎన్నికలను బ్రియండుగారు జరిపెనట బిల్లునుగూర్చి సభ్యులు బ్రియండుగారియందు విశ్వాసమున్నది లేనది తెలిపినపిదప ఎన్నికలు సాగును.

ప్ర్యాంకుధర నిలకడయగు

మార్గము

కేసుగారి మార్గము
లండన్, జనవరి 9:— సరిహద్దు హక్కులను తగ్గించ వలెననియు, పెటుబడిమీద పన్ను వేయరాదనియు, ప్రభుత్వ ఋణముమీద వడ్డీని తగ్గింపరాదనియు అట్లావర్తిన. ప్ర్యాంకు ధర నిలకడయగునని కేసుగారు పత్రికలో ప్రేంచి ఆర్థికమంత్రి నుద్దేశించి వ్రాయుచున్నారు. దేశములో ధరలను పెంచవలెనని యు, ప్రస్తుతమున్న పన్నులను పూర్తిగ వసూలు చేయవలె ననియు మామించుచున్నారు.

లిబరల్స్, కార్మిక పక్షమునకు

ఒడంబడిక లేదు

స్పీడ్ గాతి ప్రకటన
లీడ్స్, జనవరి 11:— కార్మిక పక్షమువారు లిబరల్స్ తో ఒడంబడికను జేసికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారన్న సంగతి అసత్యమని స్పీడ్ మగారు ప్రకటించుచున్నారు. అసలు రాయబారములే జరుప నెంచ లేకునుచున్నారు.

చింతామణిగారికి రాజ ప్రతినిధి

గారి జవాబు

బాలీయ లిబరల్ సంఘకార్యదర్శికి
(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)
అలహాబాదు, జనవరి 13:— యూనిటీపీ యూటిక్ కిల్ల చర్చసందర్భమున ఇచ్చిన తంకికి చింతామణి గారు ఇట్లుజవాబు ను పొందిరి. రాజప్రతినిధి గారు ను వారి ప్రభుత్వ వర్గమును సమస్యయొక్క స్వీకృతను గ్రహించి తనవ్యతిరేకులను మన్నారు- అని రాజప్రతినిధి కార్యదర్శికి తంకినంపెను-

ఆరోగ్యశ్రమము

ఆనడిస్తేపనువద్ద సాపించిరి
ఆనడిస్తేపనువద్ద ఒక ఆరోగ్య శ్రమమును శ్రీ ఆంధ్ర ఆ యు శ్రేష్ఠ ద ఫా శ్రేష్ఠి సి వారు నేడు మధ్యాహ్నము సాపించిరి. శ్రీ డాక్టరు ముత్తయమ్.డి. యమ్. ఆర్. సి. యస్. యల్. ఆర్. సి. పి. గారు కి గంటలకు పునాదులు వేసిరి.

ఆ సందర్భమున ఇట్లు ముత్తగారు చెప్పిరి: నా కిట్టిప నులు చేయుటయందు సంతోషము. నాకు ఇంగ్లాండులో మూడు ఇట్టి ఆశ్రమములు ఉండెడివి. ఆరోగ్యము నొందుటకు చక్కని గాలి ఎంత అవసరమో ఈ ఆశ్రమములు బోధించును. స్వరాజ్యముకోరకు పాటుబడుట మంచి దేకాని ఆరోగ్యప్రదమైన జాతిని వృద్ధిపొందించుటకు ప్రయత్నించుట అంతకంటె మంచిది. ప్రకృతి కుదర్చినటులమరెవరును కుదుర్చలేరు. కావున ప్రకృతిని ఆరాధింతుము ఇక్కడను వచ్చిన వారందరికిని రోగములు మడిరి ఆరోగ్యవంతులైయుండురుగాక. అనేకకుటుంబములకు ఆరోగ్యమును సౌఖ్యమును అందరకును కలుగునుగాక!

మైసూరు

(స్వ కీ య వి లేఖ రి)

మైసూరు, జనవరి 11:— మైసూరు మెడికలుకాలేజి ప్రధానోపాధ్యాయ డా॥ మైల గానముగారు ఉద్యోగము నుండి విరమించిరి. వీరు కాలేజీకి తీడ్డి వంటి వారు. వీరు విరమించుటచే చాలమంది ఖిన్నులైరి. రాజులసభకు మైసూరు మహారాజుగారు అధ్యక్షత వహించరని విశేషముగ తెలిసెను. సర్. బెర్లిన్ దివాను గారు యింక నొక ఏడాది పాటు ఆధికముగ నుద్యోగమునందుండురని వదంతుగనున్నను, మహారాజు గారింక నట్లు నిశ్చయింపలేదు. కానసభ బెంగళూరులో ఫిబ్రవరి 23వ తేదీన సమావేశమగును.

బోధా జాబిలి యుత్సవములు

బోధా, జనవరి 11:—నహారాజా కాయాజీరావు క్రియాశీల 10వ సంవత్సరములు పూర్తిచేసినందుకై బోధా ప్రజలు జాబిలి యుత్సవములు జరుపుచున్నందున బోధాయంతయు నేడానంబుగా నలంకరింపబడినది.

డాక్టరు రూఢిరూఢుగారు

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులు
లాహోరు, జనవరి 12:—హిందూ దేశములోని ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులపై డాక్టరు రూఢిరూఢుగారు వై. యం. సి. ఏ వందరమున నవస్థానింపుచు కార్మికపక్షము వారు హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము చేయలేదని ఒప్పకొని చెప్పిరి.

వౌతా వరణాన్నితి

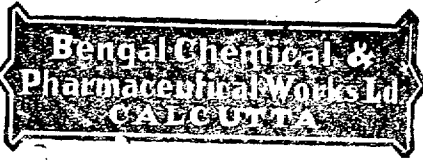
1926 సం. జనవరి 13-వ తేది బుధవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గోపాలపురం, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మచిలీపట్నం, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలమ, కోయంబూరు, తిరుమనావలీ, నాగపట్టణం, మధుర, హంబక్, తిరునల్వేలి, తిరువేంగళం, కొచ్చిక్, కాలికట్టు, మంగళూరు, తెంగళూరు, మేకార, కొడెకనా.

ఓషధులచే చేయబడిన దంతచూరము

ప్రతిరోజు దంతముల కువయోగించుటకు తగిన దంతచూరము

దంతములకు కాంతి నిచ్చును, నోటియందు దురువాసనను పోగొట్టును, శ్వాసము విడుచునప్పుడు సువాసనగా నుండును. దప్పా 1-కి ధర రూ 0 6-0.

ప్రజలందరును ఒకే అభిప్రాయమును తెలిపియున్నారు.

దేశమునందు గొప్ప మేధావంతులు, సంపన్నులు, మిక్కిలి తెలివినటులు, వారిని గొప్పదశయం దున్నవారు, ప్రజా హితవీరులునందు పలుకుబడిగలవారు, ప్రజలందరిచే భావాభిప్రాయములేక నమ్మబడి నట్టివారు, గౌరవింపబడువారు మొదలగు రందరును, మద్రాసు ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్ వారు చేసిన పనిని గమనించి ఒకేమాదిరి ప్రశంసా పత్రక నిచ్చి యున్నారు.

“సిద్ధకల్ప మకరధృజ” (రిజిస్టరు)
శ్రీకృష్ణ మూర్తికలంకి, ఆయుర్వేదశాస్త్రమునందు తెలుపబడినట్టి క్రిందనుసరించి, మిక్కిలి సుముగా నుండునట్లు తయారుచేయబడిన దివ్యవృక్షము. హిందూవైద్యశాస్త్రమునందు తెలుపబడిన మిక్కిలి అమూల్యములైన ఓషధులు, వ్యర్థము, ప్రవాళము, ఆణిముత్యము, లోహము మొదలగునవిచేర్చి తయారుచేయబడినది.

Table with 7 columns: పుష్కరములు, అమేనోరియా, పాండురోగము, ఉబ్బసము, రొమ్ముపడికము, మలబద్ధము, అక్షిగ్ధము, ఎక్సేమా, మూర్చ, వాయువ, మేహవ్యాధి, సెగరోగము, ఉష్ణాగ్ధము, నపుంసకత్వము, మూత్రపిండవ్యాధి, కష్టము ప్రభు, పద్మకామాల, ఒకోరియా, మెలనోకల్సి, మెనోరియా, స్థూలత్వము, పక్షవాతము, తిమిరువాయువ, ఇంద్రియ స్థిల, కొలుసు, యక్షితిస్, టూబుర్కుల లో, నగ్గో పెరి గ్రిస్, సుఖసంకటములు, కుక్కచర్మ, ఎక్కు ఇరోడర్మా.

The Premier Indian Chemists and Druggists—Under the Managing Directorship of Ayurveda Ratna Pandit, Dr. N. V. SRIRAMACHALU, Ph. D. Sc., The Madras Ayurvedic Pharmacy, Ltd. Authorised Capital: Rs. 2,00,000 Paid-up Capital: Rs. 1,50,000. Head Office: Esplanade Buildings, Esplanade. Telephone Nos. 3034 & 2837 Post Box No. 151, Madras. Telegrams Kalpam.

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కిక్కినవోట్ల మేఘములు విస్తారముగ నున్నది. ఆర్ద్రక చాలవక్కువ. రాత్రివేడిమి 8 1/2 నుండి 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్పాటకము:—నెల్లూరులో చినుకులు పడెను. మేఘములు పలదగనన్నవి. రాత్రివేడిమి 8 1/2 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సానికచినుకులుతప్ప ఎండ గాయవచ్చును. యస్. ఆర్. హెచ్ సామ్రాజ్ నానావరణాస్త్రాశ్రమం.

జార్జి జోసెఫుగారు
భధ్ర, జనవరి 12:—జాతిసమితినిగూర్చి కేర్లుటకు జార్జి జోసెఫు, హెచ్. ఎ. పాస్టిగాల్ నాయకత్వముక్రింద ఏర్పడినది.

ముఖ్యమైన నోటీసు
మిగిలిన జెషధములు, అప్తయన్యులు, చిల్లర వస్తువులు, కప్ బోర్డులు మొదలగునవి బొంబాయి మెడికల్ హోరు డిపోనద్ద 25-1-1926 తేదీ వరకు 11 గంటలకు బహిరంగవేలము వేసే వీలయినదనుచు. ఇతర వివరములు తెలియగోరువారు “మెనరన్ బై రెన్ అండు కో, ఆక్షనరులు అపొలో వీధి, బొంబాయి” విలాసమునకు వ్రాసిన బడయ గలరు.

“అమకమునకు మురుపు న్యాయమైనధర వచ్చిన ఆలోచించబడును.”

అనునామము, అనునామము, అనునామము,

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

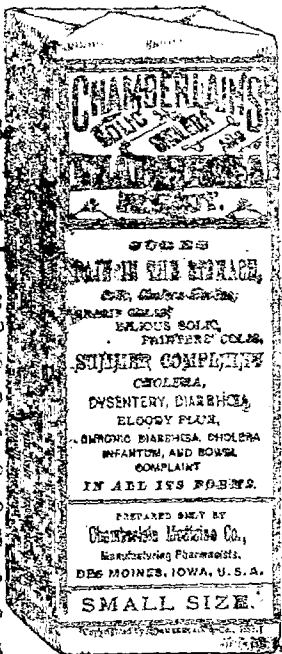
చేంబ్లరేను

శూలనోస్టి, ఆలిసార నివారణి 183

ఇది చాల ముఖ్యము

ఆహారము దీర్ఘము కాక

పుట్టలననుగు, దురు శీతము (శీత గుట్టలను లేక గాడి, శీతము నీ తిలకాలు మని మారుతుల ను నై వ్యాధులువచ్చును. ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంపదించును, సెలవులకు బయటి ప్రాంతిపాపువారి ప్రతిపై యందును శీర్షక చేంబ్లరేను శూలనోస్టి, ఆలిసార నివారణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి దివ్యావధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకు దొరకును.

మదన కామేశ్వరిలేహము

బుహినలు సంజీవి, మేహము, నిక్కాక, నిస్సర్తుర శుష్క నష్టము, అతిమాత్రము మోల వాటిని హరించి బలమును, శీర్ష వృద్ధిని, సంపాద సామ్యమును, సంతానప్రాప్తిని గతిగించును, 2 డబ్బీలు చాలును. (4) 20 రు. డబ్బీలు రు 1-4-0 డి. డి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదమునాచార్య, కె. రెడ్డి. (వెంకటర)

ప్రపంచమందు అంతటను మంచిస్వాగతము "కామేశ్వరిలేహము" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ఆ వృత్తి మొదలగు వాటినిగరించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 150 పుటలు గలది. వివరణ లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనును. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపజేయును. కావలసిన వారు ఈతెగన విలాసమునకు వ్రాయుదు. 219 ఆతంకనిగహ డౌవధశాల, 26, బ్రాండ్లీ, న్యూవాన్

The Madras Races 1925-26.

చెన్న పురి పందెములు Notice.

విశేషతపు వానలవలన పందెపు తారీఖులను ఈదిగు తెలుపబడిన ప్రకారం స్థూపర్లుగాను మార్చిరి. మద్రాసు మీటింగు 7 వ దినము 2452 16-1-1926 తేది శనివారము మొదటి పందెము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

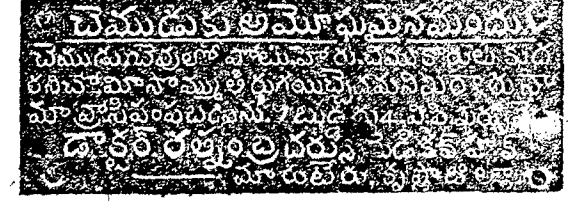
(రిజిస్టర్డ్) కామినియా నూనె ప్రసిద్ధికెక్కిన వస్తువులచే శాస్త్రీయముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శరీరములు పెంచుటకు గాను మంచివస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. వానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, మందు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, చురుచుగాను, ఆందముగాను పెంచును. అంతియే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి సుఖము నిచ్చును. ఇన్ని మంచిగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు ర్గపాదము. దానియొక్క అధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రవర్తనములోను, డిస్ట్రీక్టు ఆఫ్ మెడిసిన్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రవర్తనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా పొందగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్డు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. పై కామినియా నూనె ప్రతివ ర్తకునివద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న పోల్ డేజెంట్లను:-ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీరు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న ఆటోడిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

ఆటోడిల్ బహారు ఆత్మరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్నిచుక్కలను మీ చేతి గుహలుమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్నిదిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క అధిక్యమునకు కలకతా ప్రవర్తనములో బంగారుపతకమును బడసెను. 1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0 1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 డి. డి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

పోల్ డేజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్నామనీరు, బొంబాయి.

(రత్న పురుష లేహము) 1963 యేకారణముచే సంభవించిన శుక్లనష్టమునైన తగ్గించి బలము గలుగజేయునది ఆ లేహుచే కొనియాడబడుచున్నది. గ. 3-1-0 పట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరము, (గోదావరి)

ఆయుర్వేద దౌవధ రత్నా కరమ్ అహార్య అశ్వనృత గ్రంథము రు 3-0-0 ఆంధ్రవైద్యశాస్త్రాచరి రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046